BȘ USARB
Biblioteca Ştiinţifică a Universităţii de Stat „Alecu Russo” din Bălţi

PARADIGME ŞI MULAJE ALE GÂNDIRII

(despre filosofii celebri)

ARISTOTEL, SENECA,NICOLAUS

18 noiembrie

Ziua Mondială a Filosofiei

2016

Când auziţi de Aristotel, Seneca, Platon..... care e primul lucru care vă vine în minte? Probabil, doar o grămadă de tipi vechi care nu au într-adevăr nici o incidenţă în viaţa voastră. Probabil vă întrebaţi, „Ce pot învăţa de la cineva care a trăit în urmă cu 2300 de ani?”

Însă trebue de remarcat faptul, ca lecţiile de viaţă de la aceşti oameni mari sunt eterne, ele nu se modifică în timp. Sunt lecţii care stau la baza principiilor fundamentale a vieţii noastre, bune de a fi luate în consideraţie pentru a avea un caracter puternic, a fi autodeterminaţi, unitari, disciplinaţi şi plini de voinţă. Ce la rândul său ne va face capabili să ne fixăm obiective clare şi să le atingem.

http://inbors.com/20-citate-despre-viata-si-informatii-despre-aristotel/#ixzz4QGdRoK1S

ARISTOTEL (384-322 I.Hr.)

Filosoful grec Aristotel (384-322 I.Hr.) a adus contributii semnificative şi de durată în aproape fiecare aspect al cunoaşterii umane, de la logică, biologie, etică şi până la estetică. Deşi umbrită în vremuri clasice de activitatea profesorului său Platon, din antichitatea târzie şi pană în perioada iluminismului, scrierile sale s-au dovedit incredibil de influente. În filosofia arabă, el a fost cunoscut ca ,,Primul Profesor", iar în occident, ca ,,Filosoful".

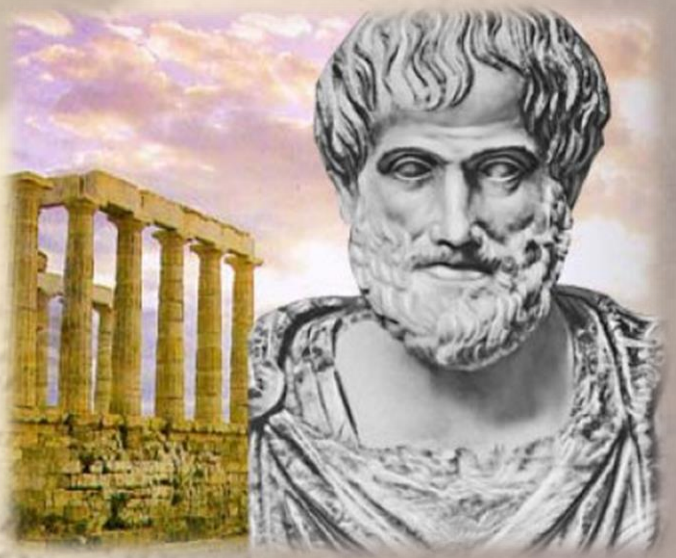

http://www.radiounirea.ro/cele-24-de-citate-despre-prietenie-iertare-si-viata-ale-lui-aristotel

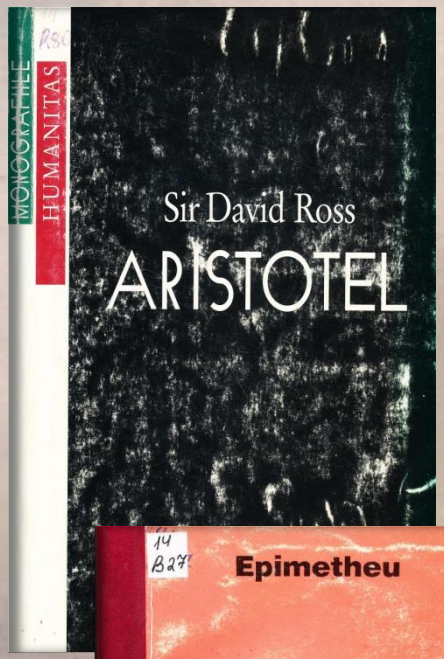

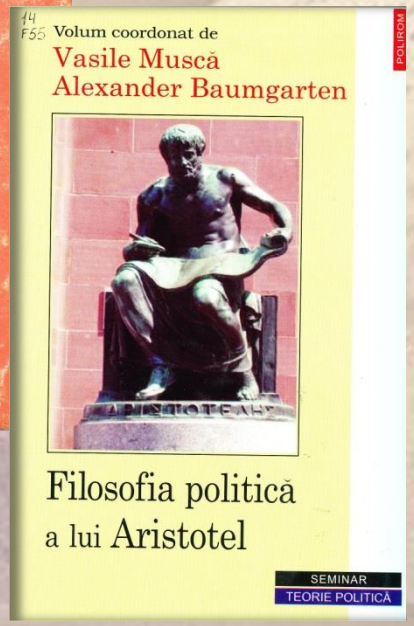

Aristotel este primul filosof a cărui teorie găsim o construcţie minuţioasă, şi-a realizat un sistem filosofic ferm, fiind foarte importantă analiza conceptelor pe care acesta le face. Totodată, Aristotel este iniţiatorul momentului desprinderii unora dintre materiile ştiintifice de filosofie.

https://www.roportal.ro/articole/despre/aristotel_4556/

Pierre Hadot

Ce este filosofia antică?

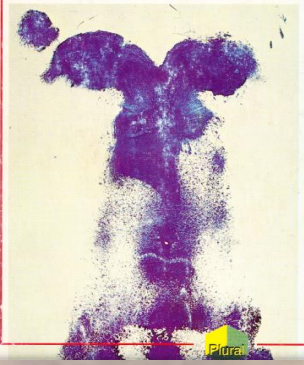

Humanitas

VI
Aristotel și școala sa

Forma de viață «contemplativă»*

Reprezentarea obișnuită cu privire la filosofia lui Aristotel pare a contrazice întru totul teza fundamentală susținută de noi în această lucrare, conform căreia filosofia a fost înțeleasă de antici drept un mod de viață. De fapt, nu putem nega că Aristotel afirmă cu tărie că cea mai înaltă cunoaștere este cea căutată pentru ea însăși, deci fără nici un raport aparent cu modul de viață al celui ce cunoaște[1].

Totuși, afirmația trebuie situată în cadrul general al reprezentării lui Aristotel referitoare la modurile de viață, dezvăluită prin scopul fixat școlii pe care o întemeiază. Am văzut că Aristotel a fost membru al Academiei lui Platon, timp de douăzeci de ani, fapt ce dovedește că a participat vreme îndelungată la modul de viață platonician. Este puțin probabil că, atunci cînd a fondat la Atena, în 335, propria școală filosofică, a cărei activitate se desfășura în cadrul gimnaziului numit Lykeion, nu fusese influențat de modelul Academiei, deși propunea școlii sale țeluri diferite de cele ale școlii lui Platon.

Putem deslușì la originea școlii lui Aristotel, ca și la originea Academiei, aceeași voință de a crea o instituție durabilă[2]. Stabilirea succesorului lui Aristotel s-a făcut prin alegere și este cunoscut faptul că unul dintre membrii școlii era însărcinat cu administrarea materială a instituției, ceea ce presupune o anumită viață în comun[3]. La fel ca în Academie, există două feluri de membri: vîrstnicii, ce participă la predare, și tinerii; ca în Academie, există o

* În original: *theorétique*. Am tradus „theorétique" cu „contemplativ", deoarece în greacă θεωρέω însemna „a privi", „a contempla" (N.tr.).

1. Aristotel, *Metafizica*, I, 982 a 15.
2. P. Lynch, *Aristotle's School*, pp. 68-105.
3. Diogenes Laertios, *Despre viețile și doctrinele filosofilor*, V, 4.

DIN ISTORIA GÎNDIRII FILOZOFICE

I

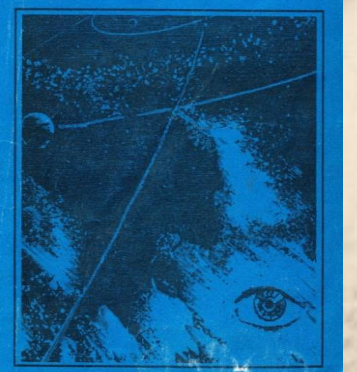

§ 8. Aristotel

Pare că întreaga viață filozofică a Greciei s-a concentrat în operele lui *Aristotel* (384-322 î.e.n.). Dacă pe timpul lui Pericle Grecia a cunoscut o perioadă de înflorire interioară, acum ea trăiește o perioadă de dezvoltare furtunoasă exterioară – cuceririle lui Alexandru Macedon.

Aristotel s-a născut la Staghira (Tracia), pe malul Mării Egee. Tatăl lui a fost medic la palatul regelui Macedoniei Aminta II. Aristotel și-a pierdut părinții la vîrsta de 15 ani. De tînăr el se ocupa de științele naturii. La 17 ani sosește la Atena, atras de faima fondatorului Academiei.

Atena prezenta un focar de luptă a partidei macedonene cu democrația ateniană. În 355 au venit la putere partașii Macedoniei în frunte cu Eubul. Aristotel s-a ocupat intens de științe în Academie 20 de ani, a studiat o mulțime de manuscrise ale lui Platon și ale discipolilor lui. La început era partaș al ideilor lui Platon, însă la 25-27 de ani și-a făcut o concepție critică și originală. După moartea lui Platon (347) Aristotel se convinge că curentul platonian nu poate da roade în știință. Împreună cu Xenocrate el pleacă din Atena la Atarneus (Asia Mică), la Ghermias, apoi trăiește un timp pe insula Lesbos. În 343, la vîrsta de 40 de ani, este poftit la curtea lui Filip al Macedoniei din Pella, unde 3 ani i-a citit lui Alexandru politica și filozofia. În 335 Aristotel se întoarce la Atena și fondează o nouă școală filozofică. În Lykeionul atenian el ținea lecții de filozofie preumblîndu-se prin parcul școlii-gimnaziu. Aici el duce o luptă politică împotriva partidului antimacedonean (Licurg, Demostene) și după moartea lui Alexandru părăsește Atena, refugiindu-se la Chalkis, insula Eubeea (323), unde studiază fluxul și refluxul mării, face planuri de lucru științific, însă peste un an moare.

Jeanne Hersch

Mirarea filozofică

Istoria filozofiei europene

HUMANITAS

ARISTOTEL
(384-322 a.Chr.)

A fost timp de aproape douăzeci de ani discipol al lui Platon și a ținut el însuși prelegeri la Academie. Filip al Macedoniei l-a invitat să fie dascălul fiului său Alexandru. Platon fusese dascălul lui Dion, Aristotel a fost dascălul tînărului principe Alexandru; de fiecare dată, maestrul a sperat să-și vadă într-o bună zi învățătura transpusă în acțiunea politică a viitorului suveran. Dar, în timp ce Platon avea să fie îndurerat de moartea lui Dion, Aristotel și-a putut vedea efectiv elevul luînd puterea și devenind cuceritorul Alexandru cel Mare. S-a întors așadar la Atena, unde a întemeiat propria sa școală, Școala „peripatetică" sau Liceul. Membrii acestei școli filozofau „plimbîndu-se" printre șirurile de coloane.

Către sfîrșitul vieții, după moartea lui Alexandru, Aristotel a trebuit să se refugieze departe de Atena: partidul patriotic nu-i putea ierta legăturile cu familia domnitoare din Macedonia. S-a refugiat în insula Eubeea, murind aici în exil.

Sistemul lui Aristotel reprezintă o culme, dar o culme de un fel total diferit de opera lui Platon. Aceasta din urmă domină gîndirea filozofică prin intensitate și profunzime. Reflecția pe care ea o reclamă favorizează rodirea spiritului în toate direcțiile.

La Aristotel, întîlnim una din cele trei mari sinteze realizate în gîndirea filozofică în decursul istoriei sale. În Antichitate, în Evul Mediu, în epoca modernă a existat cîte un filozof care a încercat să unifice într-un sistem întreaga cunoaștere din vremea sa: Aristotel, Toma d'Aquino, Hegel. Operele lor reprezintă *cele trei sisteme de maximă cuprindere* ale gîndirii europene.

ANALELE ȘTIINȚIFICE
ALE
UNIVERSITĂȚII „AL. I. CUZA"
DIN IAȘI
(SERIE NOUĂ)

FILOSOFIE

TOMUL XLVII-XLVIII 2000-2001

Editura Universității „Al. I. Cuza" din Iași

Marius DUMITRESCU

OMUL ÎN ORIZONTUL IDEII DE ENTELEHIE LA ARISTOTEL

L'homme dans l'horizon de l'idée de l'entélechie chez Aristote

Rézumé

L'étude souligne que la nature libere et résponsable de l'être humaine à été mis en évidence par Aristote dans la perspective de l'idée de l'entélechie que se trouve au milieu de sa conception sur le monde.

Pentru Aristotel, esența realului o constituie mișcarea, înțeleasă ca hrănire și reproducere. Lumea este ierarhizată, există întotdeauna o materie și o formă, un pasiv și un activ, un inferior și un superior. Superiorul este principiul mișcării, el se hrănește și se reproduce asimilînd inferiorul, împlinindu-i astfel scopul, finalitatea. Materia este inferiorul, substratul hrănitor fără de care reproducerea superiorului ar fi imposibilă. *Fizica*, *Metafizica* și *Despre suflet* alcătuiesc împreună o trilogie al cărei element comun îl constituie dezvoltarea unei viziuni complexe, unitare, asupra lumii și, în consecință, a înțelegerii omului din perspectiva raportului materie-formă.

La un prim nivel, ființează natura nediferențiată, materia primordială, asupra căreia acționează, prin asimilare, forma minerală. Ca urmare a acestei informări se naște prima substanță, prima realitate concretă, rezultat al actualizării potențelor materie-formă.

La un al doilea nivel, substanța minerală devine materie pentru o formă superioară, ce naște un nou grad de mișcare, capabil de o nutriție și o reproducere mai dinamică. Noua sinteză materie-formă conduce la apariția substanței vegetale, în care își face simțită prezența și sufletul, căci el devine realitate prin aceasta, constituindu-i esența. „De aceea sufletul este primordiala entelehie «realitate în act» a unui corp natural ce posedă viața ca potență. De acest fel poate fi numai un corp înzestrat cu organe"[1].

Teoria substanței vegetale conduce la ideea că sufletul și trupul sunt într-o strânsă unitate. „La fel cum nu este nevoie să cercetăm dacă ceara este una cu chipul imprimat în ea, nu e nevoie să cercetăm și dacă sufletul și trupul alcătuiesc o unitate"[2]. Sufletul nu înseamnă nimic în afara materiei, a substratului fizic pe care îl pune în mișcare. Sufletul este esența, rațiunea de a fi a lucrului ce are viață[3]. „Numim viață capacitatea de hrănire prin sine, de naștere, și în fine de scădere"[4]. Aristotel este foarte tranșant în ceea ce privește imposibilitatea separării sufletului de trup. „Și după cum ochiul este pupila împreună cu funcția ochiului, tot așa aici sufletul și corpul sunt împreună o ființă vie. Așadar, este evident că sufletul sau anumite părți ale lui nu sunt separabile de corp[5].

Există însă o anumită ambiguitate cu privire la tipul de entelehie pe care l-ar avea

1 Aristotel, *Despre suflet*, Editura Științifică, București, 1969, 412 a 25.
2 *Ibidem*, 412 b 5.
3 *Ibidem*, 412 b 10.
4 *Ibidem*, 412 a 20.
5 *Ibidem*, 413 a 5.

10 dintre cele mai interesante citate ale lui Aristotel:

1. *Toate slujbele plătite absorb și degradează minți.*
2. *Demnitatea nu înseamnă să deții onoruri, ci să le meriți.*
3. *Educația este cea mai bună aprovizionare pentru bătrânețe.*
4. *Cel ce urmează a fi un conducător bun trebuie ca mai întâi să fi fost condus.*
5. *Dragostea înseamnă un singur suflet care trăiește în două corpuri.*
6. *Nu a existat vreun geniu fără un pic de nebunie.*
7. *Calitatea nu este o faptă, e un obicei.*
8. *Cei care știu, fac. Cei care înțeleg, învață pe alții.*
9. *Un lucru bine început este pe jumătate terminat.*
10. *Oricine este mulțumit în singurătate, e ori un animal sălbatic ori un zeu.*

Diogenes Laertios

Despre viețile și doctrinele filosofilor

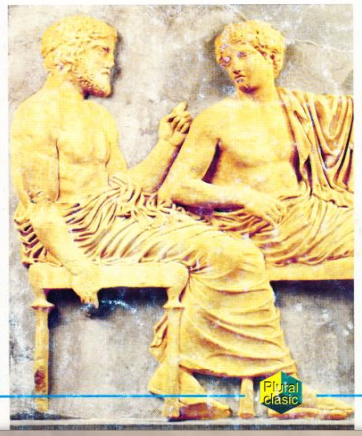

Cartea a V-a

Capitolul I

Aristotel

I. [1] Aristotel, fiul lui Nicomachos și al soției acestuia, Phaistis, s-a născut la Stagira. Hermip, în cartea sa *Despre Aristotel*[1], povestește că tatăl lui se trăgea din Nicomachos, care era fiul lui Machaon, care, la rîndul său, era fiul lui Asclepios[2], și c-a trăit la curtea lui Amyntas[3], regele Macedoniei, în calitate de medic și prieten. II. Aristotel a fost cel mai congenial dintre discipolii lui Platon[4]. Aflăm din cartea lui Timotheo[5] atenianul, *Despre vieți*, că vorbea peltic. Avea pulpele slabe, după cum se spune, ochii mici și avea deosebită grijă de îmbrăcăminte, inele și felul de a-și tăia părul. III. După spusele lui Timotheos[6], a avut un fiu numit tot Nicomah, de la concubina sa, Herpyllis.

IV. [2] S-a despărțit de Academie încă pe cînd trăia Platon, ceea ce explică remarca atribuită acestuia din urmă : „Aristotel mi-a dat cu piciorul, întocmai ca mînjii care dau cu piciorul în mama care i-a născut." Hermip, în cartea sa *Despre vieți*[7], arată că, în momentul cînd Xenocrate[8] deveni șeful Academiei, Aristotel era absent, fiind ambasadorul Atenei la curtea lui Filip[9]. La întoarcere văzînd școala sub o nouă conducere, alese un loc de plimbare publică în Lykeion[10], unde se plimba în sus și în jos, filosofînd cu discipolii săi, pînă ce era timpul de frecare cu untdelemn[11]. De aici a venit numele de „peripatetic". Alții însă spun că i s-a dat acest nume din cauză că-l însoțea pe Alexandru și discuta cu el diferite subiecte, cînd acesta, ridicat după o boală, făcea plimbări[12].

[3] Cu timpul, discipolii din jurul lui devenind tot mai numeroși, el începu să țină lecții șezînd[13] și spuse :

Rușinos e să tac și Xenocrat să vorbească.

Își învăța elevii nu numai să discute asupra unui subiect dat, ci să practice în același timp și oratoria[14]. V. Mai tîrziu, totuși, a plecat la Hermias, eunucul, care era potentat la Atarneus. Se povestește chiar că acesta a fost iubitul lui. Alții însă spun, ca, de pildă, Demetrios din Magnesia în lucrarea sa *Despre poeții și scriitorii omonimi*[15], că Hermias se legase cu el prin legături de rudenie, dîndu-i în căsătorie pe fiica sau pe nepoata sa[16]. Același autor ne informează că Hermias fusese sclavul lui Eubulos, că era bithynian de origine și că își omorîse stăpînul. Din prima Carte a lucrării lui Aristippos *Despre luxul celor vechi* aflăm următoarele : Aristotel, îndrăgostindu-se de o iubită a lui Hermias[17], [4] cu voia acestuia s-a însurat cu ea și, în bucuria lui cea mare, aducea unei slabe femei sacrificiile pe care atenienii le aduceau Demetrei din Eleusis[18]. A compus un paian[19], pe care-l dăm mai jos, în cinstea lui Hermias. VI. După aceea a stat în Macedonia, la curtea lui Filip, unde a căpătat ca elev pe fiul lui Filip, Alexandru[20]. El a cerut lui Alexandru să reconstruiască orașul său natal, care fusese distrus de Filip, și cererea i-a fost îndeplinită, iar el a scris legile pentru cetățenii lui[21]. Aflăm mai departe

14
B39

JEAN BEAUFRET

filosofie

LECȚII de FILOSOFIE

De la Platon la Heidegger

volumul 1

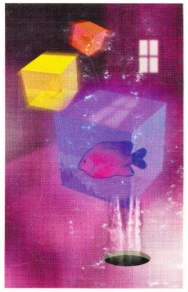

editura amarcord

Capitolul 2

MEDITAȚIA ASUPRA FIINȚEI ÎN FILOSOFIA LUI ARISTOTEL[1]

Aristotel nu este primul, ci al doilea care predă filosofia. Diferența între raportul dintre Platon și Socrate și raportul dintre Aristotel și Platon : Platon nu i se opune nicăieri lui Socrate, pe care îl cunoaștem, de altfel, mai ales prin Platon. Dar ce raport există de fapt între adevăratul Socrate și Socrate al lui Platon?

Dimpotrivă, Aristotel i se opune lui Platon, atunci cînd își asumă demersul pe care Platon, în *Phaidros*, își propunea să-l numească, modest : *φιλοσοφία* (în opoziție cu *σοφίς* : *σοφία* posedă, *φιλοσοφίς* încearcă[2]). În realitate, a încerca înseamnă aici *φιλεῖν*. Deci *φιλοσοφία* este o *φιλία*. Fără îndoială, „dragostea" este anterioară lui Platon. Parmenide : „Înainte de toți zeii, a dat la iveală Iubirea"[3]. Heraclit : *φύσις κρύπτεσθαι φιλεῖ*[4]. Dar dragostea platonicianâ nu mai este aceeași, ea este, cum ar spune Rimbaud, „reinventată"[5]. Ceea ce este cu adevărat platonician în dragoste e tensiunea spre ceva ce, în final, ne scapă. Elan, nostalgie, plecare spre aiurea. Mallarmé spune, platonic : „Să fug! Să fug aiurea!"[6].

Această fugă (*φυγὴ δὲ ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν*[7]) și acest „acolo" (*ἐκεῖ*) sunt deopotrivă platoniciene. Este motivul pentru care Nietzsche își va defini tentativa drept o „răsturnare a

[1] Curs ținut în anul 1959 la clasa terminală a Liceului Condorcet.
[2] *Phaidros*, 278d.
[3] *Poem*, fragmentul 13.
[4] *Fragmente*, B 123 : „Naturii lucrurilor îi place să rămână ascunsă".
[5] *Une saison en enfer*, „Délires I, Vierge folle – L'époux infernal" ; în *Oeuvres complètes*, Paris, Gallimard, coll. „Bibl. de la Pléiade", 1972, p. 103 : „Dragostea trebuie reinventată, se știe".
[6] „Brise marine" ; trad. rom. de Șerban Foarță în Mallarmé, *Album de versuri*, București, Univers, 1988.
[7] *Theaitetos*, 176b : „Or, fugă înseamnă a deveni, după putință, cât mai asemănător divinității".

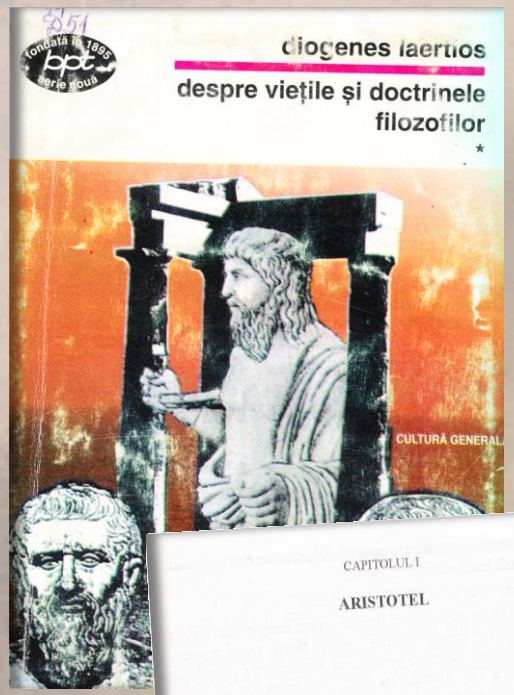

CAPITOLUL I

ARISTOTEL

I [1] Aristotel, fiul lui Nicomachos şi al soţiei acestuia, Phaistis, s-a născut la Stagira. Hermip, în cartea sa *Despre Aristotel*[1], povesteşte că tatăl lui se trăgea din Nicomachos, care era fiul lui Machaon, care, la rândul său, era fiul lui Asclepios[2] şi c-a trăit la curtea lui Amyntas[3], regele Macedoniei, în calitate de medic şi prieten. II Aristotel a fost cel mai congenial dintre discipolii lui Platon[4]. Aflăm din cartea lui Timotheos[5] atenianul, *Despre vieţi*, că vorbea peltic. Avea pulpele slabe după cum se spune, ochii mici şi avea o deosebită grijă de îmbrăcăminte, inele, şi de felul de a-şi tăia părul. III După spusele lui Timotheos[6], a avut un fiu numit tot Nicomah, de la concubina sa, Herpyllis.

IV [2] S-a despărţit de Academie încă pe când mai trăia Platon, ceea ce explică remarca atribuită acestuia din urmă: „Aristotel mi-a dat cu piciorul, întocmai ca mânjii care dau cu piciorul în mama care i-a născut". Hermip, în cartea sa, *Despre vieţi*[7], arată că în momentul când Xenocrate[8] a devenit şeful Academiei, Aristotel era absent, fiind ambasadorul Atenei la curtea lui Filip[9]. La întoarcere, văzând şcoala sub o nouă conducere, alese un loc de plimbare publică în Lykeion[10], unde se plimba în sus şi în jos, filozofând cu discipolii săi, până ce era timpul de frecare cu untdelemn[11]. De aici a venit numele de „peripatetic". Alţii însă spun că i s-a dat acest nume din cauză că-l însoţea pe Alexandru şi discuta cu el diferite subiecte, când acesta, ridicat după o boală, făcea plimbări[12].

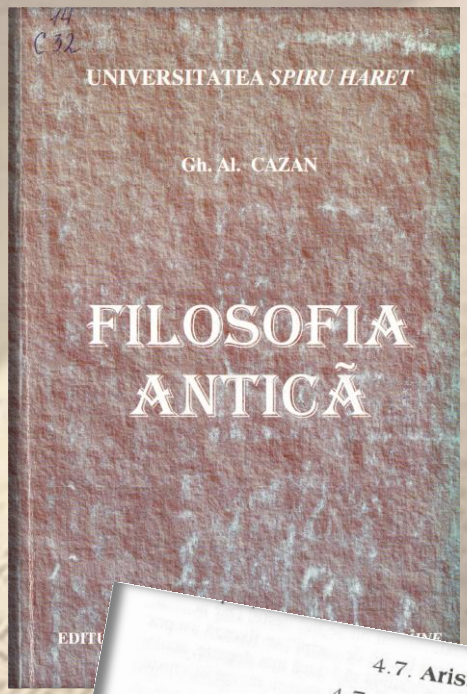

4.7. Aristotel

4.7.1. *Viaţa şi opera*

Stingerea din viaţă a lui Platon pare că a separat secolul IV î.e.n. în două jumătăţi, între care, cu toate asemănările existente între ele, deosebirile au fost considerabile. Pe la 350 î.e.n., deşi nu îşi revenise de pe urma războielor purtate, Atena îşi păstra orgoliul de a fi prima cetate a grecilor, oraşul cel mai frumos, înzestrat cu mari creaţii ale sculptorilor timpului, cu temple, statui incomparabile, cu o artă greu de găsit în alte cetăţi ale vremii. Dar, tot pe atunci, oraşul spre care se îndreptau cu admiraţie şi invidie privirile oamenilor din afara lui, fie aceştia greci sau străini, începea să arate semnele unei iremediabile neputinţe, care cuprindea, de altfel, toate marile polisuri ale lumii greceşti. Nici Atena, nici Sparta şi nici Teba nu puteau, datorită slăbiciunilor la care fuseseră aduse de sângeroasele confruntări dintre ele, generate de altfel de structurile socio-economice date, să adune la un loc, într-un singur stat, atâtea cetăţi câte existau. Mai fiecare cetate, chiar şi atunci când intra într-o ligă, preţuia cu mult mai mult propria sa autonomie, decât o eventuală unitate politică statală.

Pe la mijlocul secolului IV î.e.n. Sparta, Atena şi Teba mai credeau că ar fi posibilă o revenire a lor, cel puţin tot atât de glorioasă cum fusese cea din

Aristotel sau filozoful ca om de lume

Aristotel, cel care, alături de Platon, este cel mai mare dintre filozofii greci, Aristotel, despre care renumitul filolog Wilamowitz spune că e omul „pe care scolastica îl venerează, iar studenții, care îi îngurgitează sistemul din compendii seci, îl blestemă", — acest Aristotel deci se naște în anul 384 sau 383 a.Chr., și anume în Stagira. De aceea, el e numit de obicei „Stagiritul"; asta e ca și cum i-am spune lui Schelling „Leonberghezul", lui Nietzsche „Röckenezul", iar lui Fichte „Ramenauitul", cam în felul acesta: în Berlin își ține marele „Ramenauit" celebrele sale *Cuvîntări către națiunea germană*.

În ceea ce-l privește pe Aristotel, faptul că el se trage din Stagira nu e lipsit de importanță. Acest oraș, în afară de filozoful lui, nu a produs nimic remarcabil. Important este însă că Stagira este situat departe în provincie, undeva în Tracia, și că Aristotel, spre deosebire de marele său învățător Platon, nu e un cetățean al Atenei, al capitalei spirituale a Greciei, ci un provincial.

Aristotel se mai deosebește de Platon prin aceea că nu aparține unui neam aristocratic. Dar el nu este un oarecine, ci e un bărbat dintr-o familie burgheză bună, e fiul unui doctor care poartă totuși titlul de medic personal al regelui Macedoniei. Ar fi fost cît se poate de firesc ca Aristotel să preia meseria tatălui său, meserie căreia îi aparține și exercitarea meșteșugului de farmacist, „spițeritul", cum îl numesc alte surse antice. Aristotel preferă însă să plece la Atena. Familia aprobă, însă nu-l lasă să plece la drum înainte de a fi întrebat mai întîi oracolul ce trebuie să facă el acolo și înainte de a fi primit răspunsul că trebuie să studieze filozofia. E greu de imaginat cum s-ar fi dezvoltat istoria spirituală a Occidentului dacă oracolul ar fi vorbit altfel.

Tatăl, înstărit cum e, își înzestrează bine copilul pentru studiu. De altfel, întreaga lui viață, Aristotel a pus mult preț pe o viață confortabilă, pe o servire îndestulătoare, pe o solidă dotare a gospodăriei și pe o bună hrănire, și asta cu toate că a fost filozof. Contemporanul său Diogene, cel care a devenit celebru prin faptul că locuia nu într-o casă,

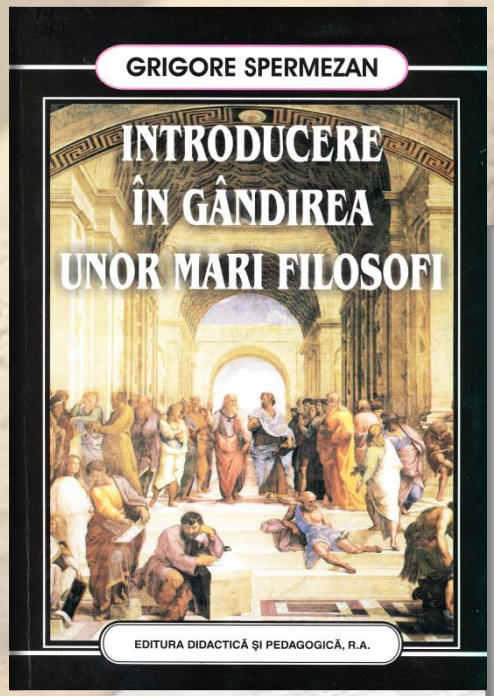

1.4. ARISTOTEL (384 – 322 î. Hr.)

Vorbind despre personalitatea lui Aristotel, originalul și remarcabilul discipol al lui Platon, Hegel notează: „(...) A fost unul dintre cele mai cuprinzătoare (profunde) genii științifice care au apărut vreodată; a fost un bărbat alături de care nici o epocă nu poate pune unul care să-l egaleze"[1]. Adevărat sistem de referință prin tot ce a realizat, Aristotel se află la originea tuturor disciplinelor filosofice – logica, etica, psihologia –, a științelor naturii – fizica, biologia – și a celor economice. Același Hegel, admirator entuziast al fondatorului atâtor discipline, îl considera pe Aristotel – alături de Platon – un „dascăl al tuturor filosofilor" din toate timpurile. În Evul Mediu, personalitatea sa era atât de influentă, încât era poreclit pur și simplu „Filosoful", fără a mai fi nevoie să-i fie rostit numele, iar învățații îi invocau autoritatea în sprijinul afirmațiilor lor. A îndrăzni să combați vreo afirmație a lui Aristotel era atunci o dovadă de mare curaj, adevărată ofensă adusă autorității științifice, prestigiul acestuia fiind imens, ca și cum știința nu ar fi putut să progreseze la 1500 de ani după dispariția lui Aristotel. De altfel, marele gânditor creștin din secolul al XIII-lea, Toma d'Aquino, va impune aristotelismul ca fundament al catolicismului. Direct sau indirect, gândirea lui Aristotel a influențat într-o covârșitoare măsură cultura universală, din antichitate și până în epoca modernă.

Născut în 384 î. Hr. la Stagira, o colonie grecească din Tracia, Aristotel a crescut și s-a format la curtea regelui Amintas al Macedoniei, al cărui prieten și medic a fost Nicomah, tatăl viitorului filosof. Cel care va fi numit ulterior „Stagiritul", după numele locului de naștere, a avut ulterior el însuși un fiu cu același nume de Nicomah, de care este legată celebra lucrare aristotelică *Etica lui Nicomah*. Atras de studiu și dornic de a ști cât mai multe, Aristotel a plecat la Atena la vârsta de 17 ani și a intrat în Academia lui Platon, cea mai vestită școală a Greciei antice, spre care se îndreptau toți cei care râvneau la o educație desăvârșită. Stagiritul a rămas aici vreme de 20 de ani, unde s-a dovedit nu doar un student strălucit, ci a fost numit de Platon să țină el însuși cursuri în Academie în calitate de profesor, prelegeri care i-au creat o mare faimă pentru ideile sale originale și modul strălucit de argumentare. Acest lucru l-a determinat pe Filip, regele Macedoniei, să-l solicite cu multă insistență pe Aristotel ca dascăl pentru fiul său Alexandru Macedon, pe atunci un tânăr năbădăios de 13 ani, viitorul împărat și cel mai mare cuceritor al antichității. „Am un fiu – ar fi spus Filip –, dar mulțumesc mai puțin zeilor că mi l-au dat, decât că au făcut ca el să se nască pe timpul tău. Sper că grija ta și vederile tale îl vor face demn de mine și de viitoarea sa țară". Faptul că Aristotel a acceptat să plece în anul 343 î. Hr. la Pella, capitala

[1] **Georg Wilhelm Friedrich Hegel**, *op. cit.*, p. 562.

ARISTOTEL
ÎN PUBLICAŢII PERIODICE

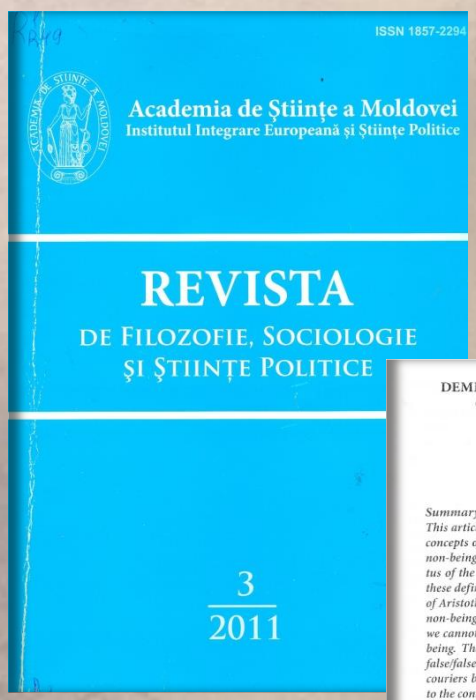

DEMERSUL ARISTOTELIC ASUPRA POSIBILULUI:
CONTRIBUŢII PENTRU O ÎNTEMEIERE
ONTOLOGICĂ A IMAGINII

Andrei PERCIUN,
cercet. şt. stagiar,
Institutul Integrare Europeană şi Ştiinţe Politice al AŞM

Summary
This article presents a different view on the image that is reflected in the concepts of the possible, accidental, contingent, which compose the kit of non-being and which help to define and to establish the ontological status of the image as the structure of the secondary non-being. In view of these definitions is welcome to make an analysis in the unusual direction of Aristotle. The flexible manner in which Aristotle brews the problem of non-being unifies its distribution in several categories. In the same time, we cannot be deprived of certain common qualifiers for all types of non-being. These qualifiers are deprivation, opportunity and the truthless/false/falsehood. The apparent discrepancy done by the Aristotle's vaunt-couriers between being and non-being is rethought by him and assigned to the content of the being that subordinates the non-being in own dimensions. So far, for Aristotle the being is plural and it offers a specific place for the non-being in the being's field.

Imaginea prezentă în viaţa cotidiană desfide fundamentarea demersului ce intermediază conştiinţa individuală şi realităţile sociale. Nu avem temei să afirmăm că imaginea este disjunctă în problematica determinării identităţii. Totodată, graţie poziţiei sale de semnificant, imaginea ne permite intruziuni metodice asupra identităţii şi asupra capacităţii gnoseologice de a asimila lumea. Poziţionarea ontologică a imaginii este aceeaşi cu poziţia în care se află conştiinţă, care, potrivit existenţialismului, caută să se integreze într-o structură exemplară a identităţii pe care să o semnifice. Remarcăm, raportul ontic care se interpune între conştiinţă şi lume este un raport semiotic inedit. Semnificând ceea ce nu este, conştiinţa caută să-şi construiască identitate prin care să *fie*. În aşa fel, iniţiind o analiză a statutului ontologic al imaginii, vom fi mai aproape de teoretizarea comunicării sociale şi a identităţii. Nu în ultimul rând însă se preia articularea fiinţei cu neﬁinţa într-o parabolă graduală a apropierii de referent.

Imaginea are un caracter intermediar, deoarece este situată între conştiinţă şi lume. În virtutea acestui fapt, conştiinţa asimilează şi cunoaşte lumea prin imagine. Specificul semiotic aplicat, în aşa fel, existenţei omului

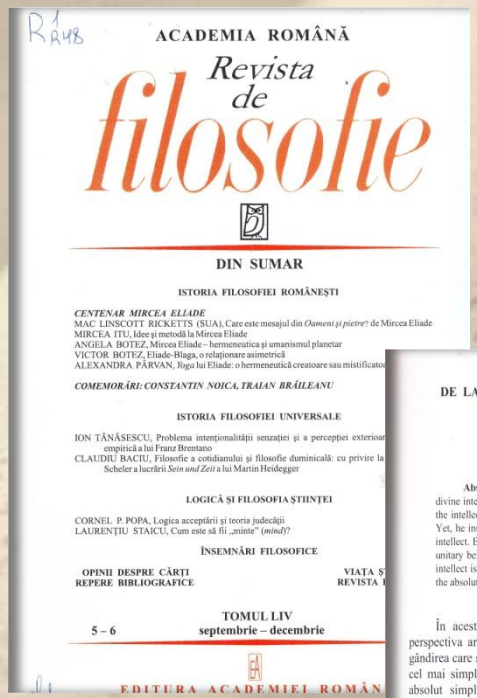

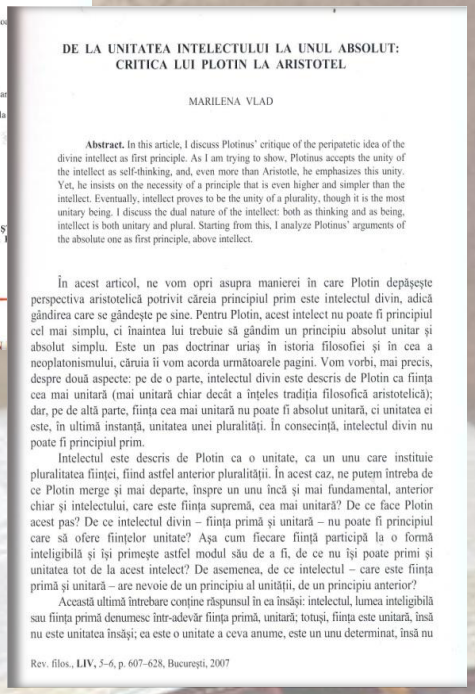

DE LA UNITATEA INTELECTULUI LA UNUL ABSOLUT:
CRITICA LUI PLOTIN LA ARISTOTEL

MARILENA VLAD

Abstract. In this article, I discuss Plotinus' critique of the peripatetic idea of the divine intellect as first principle. As I am trying to show, Plotinus accepts the unity of the intellect as self-thinking, and, even more than Aristotle, he emphasizes this unity. Yet, he insists on the necessity of a principle that is even higher and simpler than the intellect. Eventually, intellect proves to be the unity of a plurality, though it is the most unitary being. I discuss the dual nature of the intellect: both as thinking and as being, intellect is both unitary and plural. Starting from this, I analyze Plotinus' arguments of the absolute one as first principle, above intellect.

În acest articol, ne vom opri asupra manierei în care Plotin depăşeşte perspectiva aristotelică potrivit căreia principiul prim este intelectul divin, adică gândirea care se gândeşte pe sine. Pentru Plotin, acest intelect nu poate fi principiul cel mai simplu, ci înaintea lui trebuie să gândim un principiu absolut unitar şi absolut simplu. Este un pas doctrinar uriaş în istoria filosofiei şi în cea a neoplatonismului, căruia îi vom acorda următoarele pagini. Vom vorbi, mai precis, despre două aspecte: pe de o parte, intelectul divin este descris de Plotin ca fiinţa cea mai unitară (mai unitară chiar decât a înţeles tradiţia filosofică aristotelică); dar, pe de altă parte, fiinţa cea mai unitară nu poate fi absolut unitară, ci unitatea ei este, în ultimă instanţă, unitatea unei pluralităţi. În consecinţă, intelectul divin nu poate fi principiul prim.

Intelectul este descris de Plotin ca o unitate, ca un unu care instituie pluralitatea fiinţei, fiind astfel anterior pluralităţii. În acest caz, ne putem întreba de ce Plotin merge şi mai departe, înspre un unu încă şi mai fundamental, anterior chiar şi intelectului, care este fiinţa supremă, cea mai unitară? De ce face Plotin acest pas? De ce intelectul divin – fiinţa primă şi unitară – nu poate fi principiul care să ofere fiinţelor unitate? Aşa cum fiecare fiinţă participă la o formă inteligibilă şi îşi primeşte astfel modul său de a fi, de ce nu îşi poate primi şi unitatea tot de la acest intelect? De asemenea, de ce intelectul – care este fiinţa primă şi unitară – are nevoie de un principiu al unităţii, de un principiu anterior?

Această ultimă întrebare conţine răspunsul în ea însăşi: intelectul, lumea inteligibilă sau fiinţa primă denumesc într-adevăr fiinţa primă, unitară; totuşi, fiinţa este unitară, însă nu este unitatea însăşi; ea este o unitate a ceva anume, este un unu determinat, însă nu

Rev. filos., **LIV**, 5–6, p. 607–628, Bucureşti, 2007

ANNAEUS SENECA (3-65 d.Hr.)

Annaeus Seneca (3-65 d.Hr.) s-a născut în Cordoba (Spania). El a fost fiul lui L. Annaeus Seneca. De la Seneca ne-au rămas multe scrieri, în care acesta se ocupa cu probleme din domeniul ştiintelor naturii, din fizică, în formă de scrisori, multe scrieri moral-religioase. Demne de amintit sunt cele 124 de scrisori cu conţinut moral, pe care Seneca le-a scris prietenului său Lucillius. Acestea reprezintă şi astăzi o lectură admirabilă, aceasta din cauza ideilor nobile pe care ele le cuprind, a observaţiilor fine, a bogăţiei cunoştinţelor şi mai ales a admirabilei limbi literare în care se exprima Seneca. Seneca face dovada cu aceste scrisori că el este un mare moralist. Din lectura lucrărilor lui Seneca aflăm că pentru aceasta importantă nu mai problema esenţei virtuţii, ci sfaturile practice pentru conducerea în viaţă. „A făptui şi a nu vorbi, ne invaţă filozofia", scrie Seneca.

http://www.crestinortodox.ro/religie-filosofie/perioada-etica-religioasa/seneca-71747.html

„Filosofia este singurul mijloc de a depăşi condiţia de muritor şi chiar de a o transforma în nemurire.”

SENECA

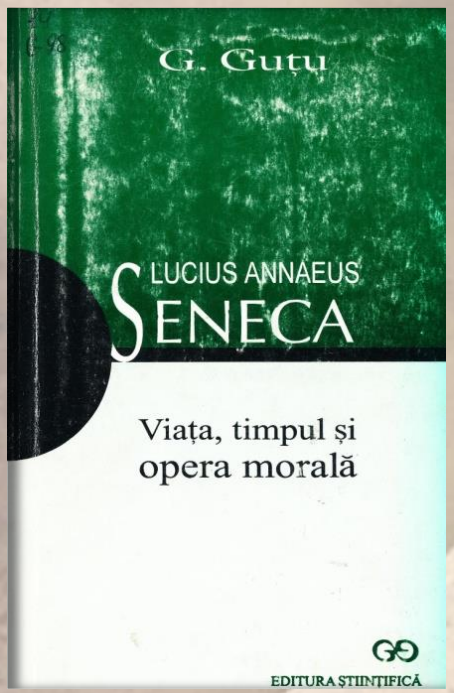

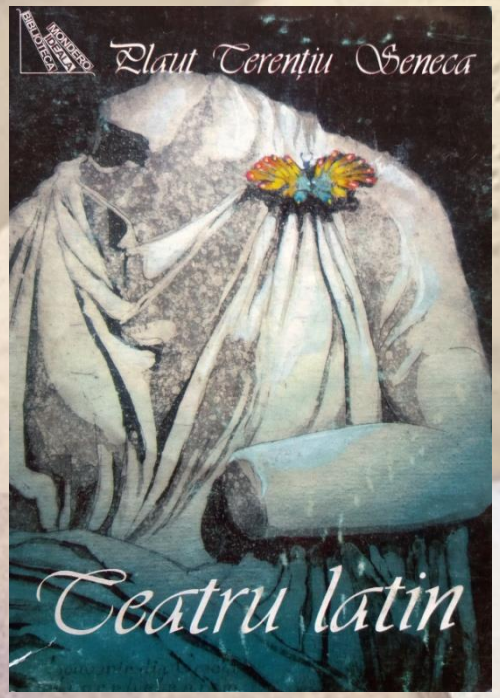

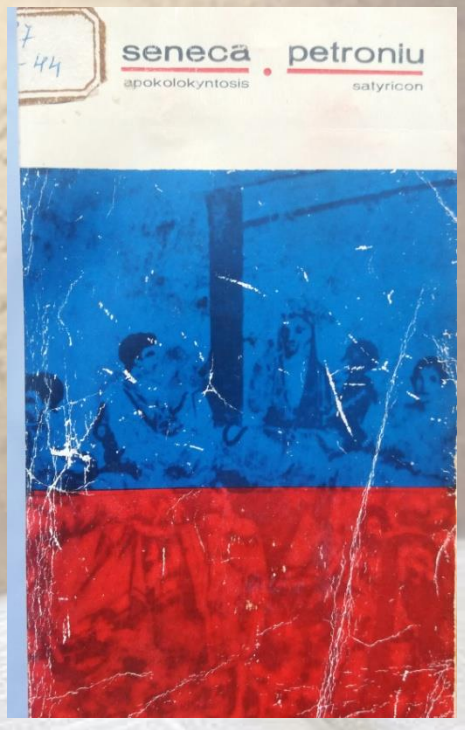

http://autori.citatepedia.ro/de.php?a=Seneca

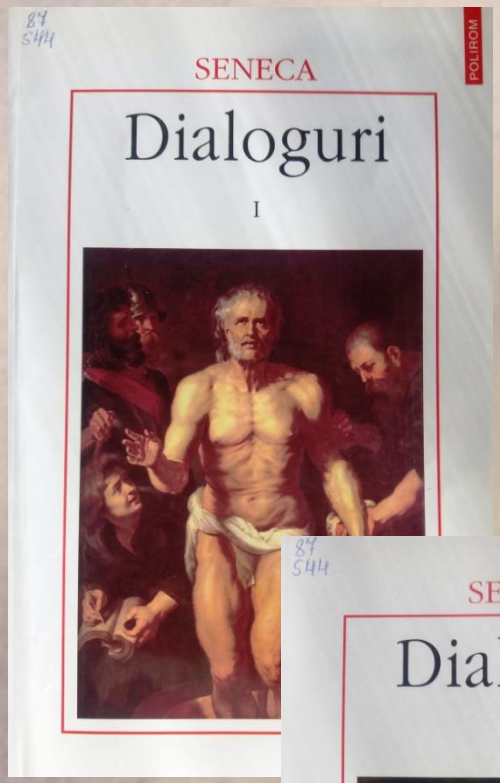
87
S44
SENECA
POLIROM
Dialoguri
I

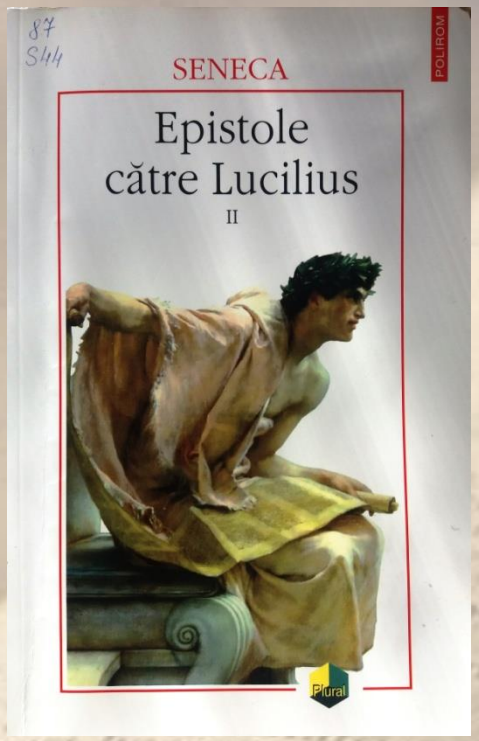
87
S44
SENECA
POLIROM
Epistole
către Lucilius
II
Plural

87
T45
bpt
terențiu seneca
eunucul • medeea

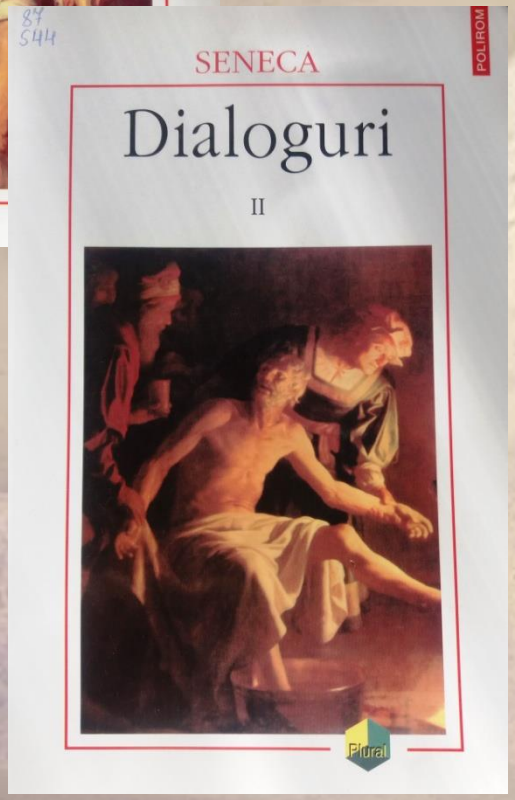
87
S44
SENECA
POLIROM
Dialoguri
II
Plural

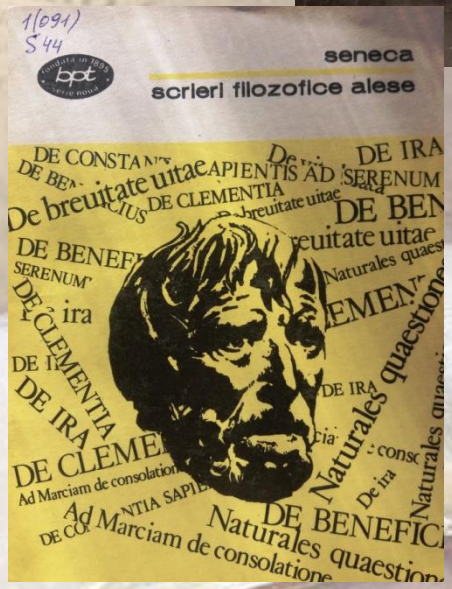
1(091)
S44
bpt
seneca
scrieri filozofice alese
De breuitate uitae
DE CLEMENTIA
DE IRA
Naturales quaestiones
Ad Marciam de consolatione

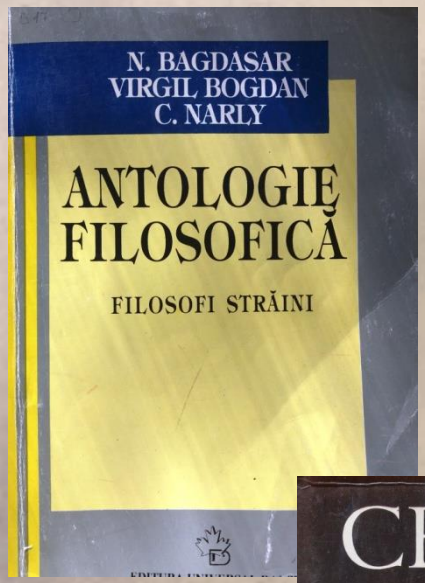
N. BAGDASAR
VIRGIL BOGDAN
C. NARLY
ANTOLOGIE FILOSOFICĂ
FILOSOFI STRĂINI

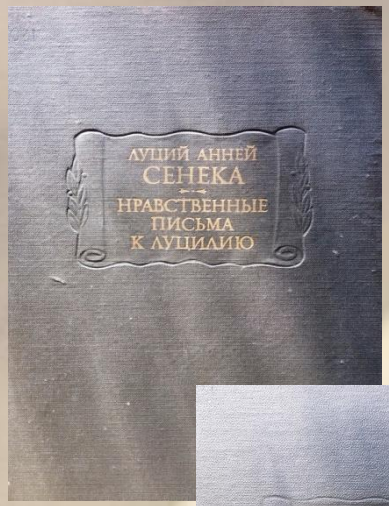
ЛУЦИЙ АННЕЙ
СЕНЕКА
НРАВСТВЕННЫЕ
ПИСЬМА
К ЛУЦИЛИЮ

СЕНЕКА

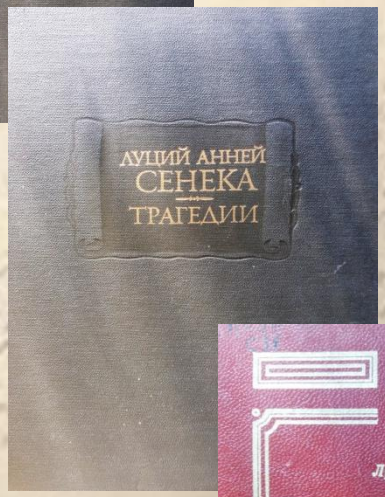
ЛУЦИЙ АННЕЙ
СЕНЕКА
ТРАГЕДИИ

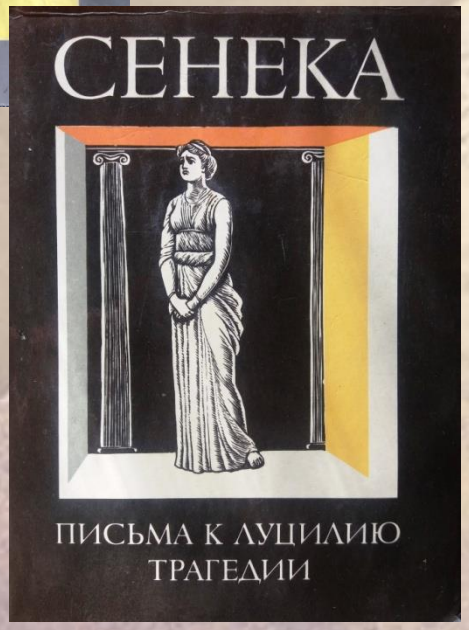
СЕНЕКА
ПИСЬМА К ЛУЦИЛИЮ
ТРАГЕДИИ

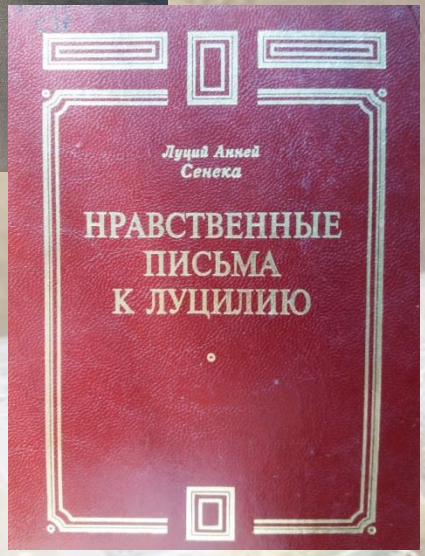
Луций Анней
Сенека
НРАВСТВЕННЫЕ
ПИСЬМА
К ЛУЦИЛИЮ

SENECA
ÎN PUBLICAŢII PERIODICE

ACADEMIA ROMÂNĂ
Revista de filosofie

DIN SUMAR

FILOSOFIE POLITICĂ

W. R. DAROS (CONICET – Buenos Aires, Argentina), *Dreptatea – construcţie politică (al doilea Rawls)* (traducere de Emilia Irina Strat)
VIORELLA MANOLACHE, Biopolitica: *un model hibridizat(n)t bio(logic) şi politic*
GRAŢIAN MOLDOVAN, *Etica mass-media în contextul ideologic al secolului XX*

ÎNSEMNĂRI FILO

OANA VASILESCU, *Filosofie şi înţelepciune la Seneca*
TEODOR VIDAM, *Experienţă şi moralitate*
CONSTANTIN ŞTROE, *Contribuţia lui Alexandru Tîm... spaţiul filosofic românesc*

OPINII DESPRE

În obiectiv: Gheorghe Vlădutescu, ***Filosofia în Roma Anti...***
SABIN TOTU, *Filosofia în Roma Antică*
MIHAI D. VASILE, *Destinul filosofiei ca punte a civiliz...*

VIAŢA ŞTIINŢIFICĂ

AUTORII

TOMUL L
6 noiembrie – d...

EDITURA ACADEM...

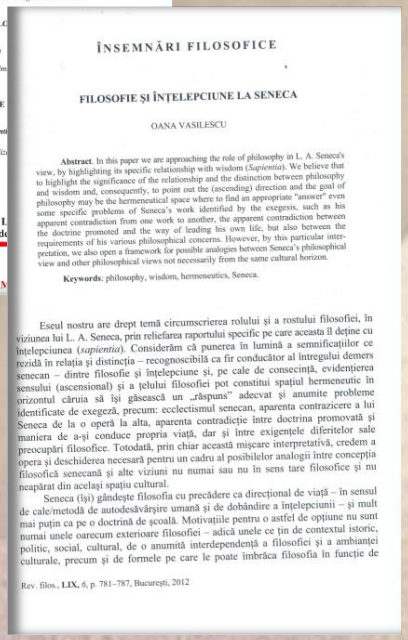
ÎNSEMNĂRI FILOSOFICE

FILOSOFIE ŞI ÎNŢELEPCIUNE LA SENECA

OANA VASILESCU

Abstract. In this paper we are approaching the role of philosophy in L. A. Seneca's view, by highlighting its specific relationship with wisdom (*Sapientia*). We believe that to highlight the significance of the relationship and the distinction between philosophy and wisdom and, consequently, to point out the (ascending) direction and the goal of philosophy may be the hermeneutical space where to find an appropriate "answer" even some specific problems of Seneca's work identified by the exegesis, such as his apparent contradiction from one work to another, the apparent contradiction between the doctrine promoted and the way of leading his own life, but also between the requirements of his various philosophical concerns. However, by this particular interpretation, we also open a framework for possible analogies between Seneca's philosophical view and other philosophical views not necessarily from the same cultural horizon.

Keywords: philosophy, wisdom, hermeneutics, Seneca.

Eseul nostru are drept temă circumscrierea rolului şi a rostului filosofiei, în viziunea lui L. A. Seneca, prin reliefarea raportului specific pe care acesta îl deţine cu înţelepciunea (*sapientia*). Considerăm că punerea în lumină a semnificaţiilor ce rezidă în relaţia şi distincţia – recognoscibilă ca fir conducător al întregului demers senecan – dintre filosofie şi înţelepciune şi, pe cale de consecinţă, evidenţierea sensului (ascensional) şi a ţelului filosofiei pot constitui spaţiul hermeneutic în orizontul căruia să îşi găsească un „răspuns" adecvat şi anumite probleme identificate de exegeză, precum: ecclectismul senecan, aparenta contrazicere a lui Seneca de la o operă la alta, aparenta contradicţie între doctrina promovată şi maniera de a-şi conduce propria viaţă, dar şi între exigenţele diferitelor sale preocupări filosofice. Totodată, prin chiar această mişcare interpretativă, credem a opera şi deschiderea necesară pentru un cadru al posibilelor analogii între concepţia filosofică senecană şi alte viziuni nu numai sau nu în sens tare filosofice şi nu neapărat din acelaşi spaţiu cultural.

Seneca (şi) gândeşte filosofia cu precădere ca direcţional de viaţă – în sensul de cale/metodă de autodesăvârşire umană şi de dobândire a înţelepciunii – şi mult mai puţin ca pe o doctrină de şcoală. Motivaţiile pentru o astfel de optiune nu sunt numai unele oarecum exterioare filosofiei – adică unele ce ţin de contextul istoric, politic, social, cultural, de o anumită interdependenţă a filosofiei şi a ambianţei culturale, precum şi de formele pe care le poate îmbrăca filosofia în funcţie de

Rev. filos., LIX, 6, p. 781–787, Bucureşti, 2012

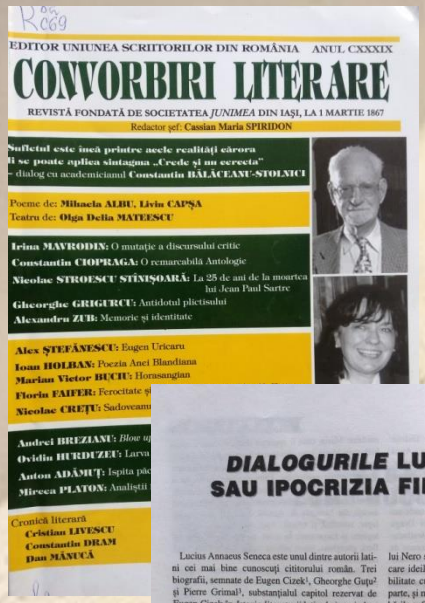
EDITOR UNIUNEA SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA ANUL CXXXIX
CONVORBIRI LITERARE
REVISTĂ FONDATĂ DE SOCIETATEA *JUNIMEA* DIN IAŞI, LA 1 MARTIE 1867
Redactor şef: Cassian Maria SPIRIDON

Sufletul este încă printre acele realităţi cărora ...i se poate aplica sintagma „Crede şi nu cercета" – dialog cu academicianul **Constantin BĂLĂCEANU-STOLNICI**

Poeme de: **Mihaela ALBU, Livia CAPŞA**
Teatru de: **Olga Delia MATEESCU**

Irina MAVRODIN: O mutaţie a discursului critic
Constantin CIOPRAGA: O remarcabilă Antologie
Nicolae STROESCU STÎNIŞOARĂ: La 25 de ani de la moartea lui Jean Paul Sartre
Gheorghe GRIGURCU: Antidotul plictisului
Alexandru ZUB: Memorie şi identitate

Alex ŞTEFĂNESCU: Eugen Uricaru
Ioan HOLBAN: Poezia Anei Blandiana
Marian Victor BUCIU: Hornsangian
Florin FAIFER: Ferocitate ş...
Nicolae CREŢU: Sadoveanu...

Andrei BREZIANU: *Blow u...*
Ovidiu HURDUZEU: Larva
Anton ADĂMUŢ: Ispita păc...
Mircea PLATON: Analiştii...

Cronică literară
Cristian LIVESCU
Constantin DRAM
Dan MĂNUCĂ

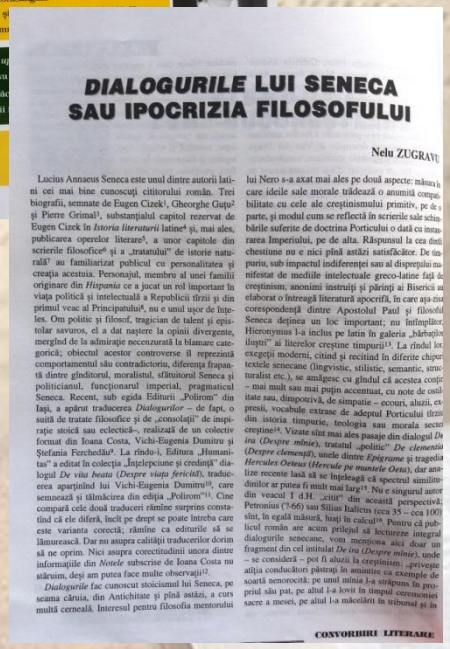
DIALOGURILE LUI SENECA SAU IPOCRIZIA FILOSOFULUI

Nelu ZUGRAV...

Lucius Annaeus Seneca este unul dintre autorii latini cei mai bine cunoscuţi cititorului român. Trei biografii, semnate de Eugen Cizek[1], Gheorghe Guţu[2] şi Pierre Grimal[3], substanţialul capitol rezervat de Eugen Cizek în *Istoria literaturii latine*[4] şi, mai ales, publicarea operelor literare[5], a unor capitole din scrierile filosofice[6] şi a „tratatului" de istorie naturală[7] au familiarizat publicul cu personalitatea şi creaţia acestuia. Personajul, membru al unei familii originare din *Hispania* ce a jucat un rol important în viaţa politică şi intelectuală a Republicii târzii şi din primul veac al Principatului[8], nu e unul uşor de înţeles. Om politic şi filosof, tragician de talent şi epistolar savuros, el a dat naştere la opinii divergente, mergînd de la admiraţie necenzurată la blamare categorică; obiectul acestor controverse îl reprezintă comportamentul său contradictoriu, diferenţa frapantă dintre gînditorul, moralistul, sfătuitorul Seneca şi politicianul, funcţionarul imperial, pragmaticul Seneca. Recent, sub egida Editurii „Polirom" din Iaşi, a apărut traducerea *Dialogurilor* – de fapt, o suită de tratate filosofice şi de „consolaţii" de inspiraţie stoică sau eclectică–, realizată de un colectiv format din Ioana Costa, Vichi-Eugenia Dumitru şi Ştefania Ferchedău[9]. La rîndu-i, Editura „Humanitas" a editat în colecţia „Înţelepciune şi credinţă" dialogul *De vita beata* (*Despre viaţa fericită*), traducerea aparţinînd lui Vichi-Eugenia Dumitru[10], care semnează şi tălmăcirea din ediţia „Polirom"[11]. Cine compară cele două traduceri rămîne surprins constatînd că ele diferă, încît pe drept se poate întreba care este varianta corectă; rămîne ca editurile să se lămurească. Dar nu asupra calităţii traducerilor dorim să ne oprim. Nici asupra corectitudinii unora dintre informaţiile din *Notele* subscrise de Ioana Costa nu stăruim, deşi am putea face multe observaţii[12].

Dialogurile fac cunoscut stoicismul lui Seneca, pe seama căruia, din Antichitate şi pînă astăzi, a curs multă cerneală. Interesul pentru filosofia mentorului lui Nero s-a axat mai ales pe două aspecte: măsura în care ideile sale morale trădează o anumită compatibilitate cu cele ale creştinismului primitiv, pe de o parte, şi modul cum se reflectă în scrierile sale schimbările suferite de doctrina Porticului o dată cu instaurarea Imperiului, pe de alta. Răspunsul la cea dintîi chestiune nu e nici pînă astăzi satisfăcător. De îndată ce puriu, sub impactul indiferenţei sau al dispreţului manifestat de mediile intelectuale greco-latine faţă de creştinism, anonimi instruiţi şi părinţi ai Bisericii au elaborat o întreagă literatură apocrifă, în care aşa-zisa corespondenţă dintre Apostolul Paul şi filosoful Seneca deţinea un loc important; nu întîmplător, Hieronymus l-a inclus pe latin în galeria „bărbaţilor iluştri" ai literelor creştine timpurii[13]. La rîndul lor, exegeţii moderni, citînd şi recitînd în diferite chipuri textele senecane (lingvistice, stilistice, semantice, structuralist etc.), se amăgesc cu gîndul că acestea conţin – mai mult sau mai puţin accentuat, cu note de ostilitate sau, dimpotrivă, de simpatie – ecouri, aluzii, expresii, vocabule extrase de adepţul Porticului din istoria timpurie, teologia sau morala sectei creştine[14]. Vizate sînt mai ales pasaje din dialogul *De ira* (*Despre mînie*), tratatul „politic" *De clementia* (*Despre clemenţă*), unele dintre *Epigrame* şi tragedia *Hercules Oetaeus* (*Hercule pe muntele Oeta*), dar analizele recente lasă să se înţeleagă că spectrul similitudinilor ar putea fi mult mai larg[15]. Nu e singurul autor din veacul I d.H. „citit" din această perspectivă; Petronius (?-66) sau Silius Italicus (cca 35 – cca 100) sînt, în egală măsură, luaţi în calcul[16]. Pentru că publicul român are acum prilejul să lectureze integral dialogurile senecane, vom menţiona aici doar un fragment din cel intitulat *De ira* (*Despre mînie*), unde – se consideră – poţi fi aluzii la creştinism: „proveşte atîţia conducători păstraţi în amintire ca exemple de soartă nenorocită: pe unul mînia l-a străpuns în propriul său pat, pe altul l-a lovit în timpul ceremoniei sacre a mesei, pe altul l-a măcelărit în tribunal şi în

CONVORBIRI LITERARE

LITERATURA ŞI ARTA
SĂPTĂMÂNAL AL UNIUNII SCRIITORILOR DIN MOLDOVA
PUBLICAŢIE DE LIMBĂ ROMÂNĂ

Parlamentul ruşinii

Micul Samaritean" – o rază de lumină în beznă

Poesis

Sătele basarabe...

Lucius Seneca sub verdict capital împărătesc

"Veghează asupra vocală, înnoiază-ţi singur, întreţii-ţi apul, cerul lotare cărnurii, şi dacă este nevoie, dacă vă şi cîte o pedeapsă". (Seneca)

...nităţilor naturale

R02
R12
4793

1-2 (86-87) / 1995

caiete critice

revistă lunară de critică literară şi informaţie ştiinţifică

Masa rotundă:

CULTURĂ
DEMOCRAŢIE
RELIGIE

Europa fără ziduri:
o realitate sau o metaforă?

EUGEN SIMION
în dialog cu scriito
WALTER

Epistolar '67 - '70
MIRON RADU PARASCHIVESCU - DUMITRU

„Medelen
FLN **văzut de la Aix-en-Pro**

ISSN 0132—4624
ISSN 0238—7641

ВЕСТНИК САНКТ-ПЕТЕРБУРГСКОГО УНИВЕРСИТЕТА 94

серия 6 ФИЛОСОФИЯ ПОЛИТОЛОГИЯ СОЦИОЛОГИЯ ПСИХОЛОГИЯ ПРАВО выпуск 2

Stoicismul eroic al lui Seneca

EVENIMENTELE social-politice pe care le trăim în ultimii ani, ca şi cele care le-au precedat, au dat naştere la tot felul de discuţii, unele principiale, referitoare la aşa-numitele "roluri" pe care ar trebui sau ar fi trebuit să le joace diferite categorii de persoane, împărţite după cele mai neaşteptate criteri: de vârstă, sex, religie, etnie, profesie etc. Uitându-se, fireşte, faptul că totalitarismul comunist tocmai acest lucru l-a urmărit şi chiar a reuşit să-l înfăptuiască - ştergerea acestor "distinguouri", amorfizarea, depersonalizarea. Ceea ce a determinat, cu excepţia câtorva "inşi[aţi" care ştiau ce trebuie făcut sau, mai precis, ce se va întâmpla şi se va face, ca fiecare să trăiască, în manieră existenţialistă, pe cont propriu, evenimentele excepţionale, vecine cu acele stări limită care ne plasează în "existenţa autentică".

Existenţa autentică nu este numai una exterioară, pe care, să zicem, o cunoaştem în stări limită, adică ne dăm seama de natura ei autentică izbindu-ne într-un fel de ea; plăcut sau neplăcut, cu bucurie sau spaimă; ci este, chiar mai mult, o cunoaştere de sine, a propriei naturi care izbeşte sau se lasă izbită în momente de trăire intensivă. Din această cauză este greu să răspundem la întrebări de genul "Ce ar fi făcut X în această situaţie?" Cu atât mai puţin, putem să subscriem la ceea ce *ar fi trebuit* să facă X sau categoria din care se consideră că face parte. Iar dacă X este un intelectual elevat, un filosof să zicem, *trebuie* să fim şi mai prudenţi, căci istoria filosofiei, din antichitate şi până în zilele noastre, este plină de exemple dintre cele mai neaşteptate. Uneori incredibile. Constantin Noica nu accepta sub nici o formă relatările despre Platon, de regulă necontestate, din care reiese că acesta "umbla cu hozrasciotul", cum ziceau bătrânii stalinişti, pe la tot felul de tirani pentru a-şi pune în practică ideile despre statul ideal. Şi, totuşi, Platon a făcut acest lucru, avârnd şi prilejul unor trăiri limită cu ocazia vânzării lui ca sclav. Ne este greu de asemenea să ni-l imaginăm pe Sartre primindu-şi tainul de la Tătucul Stalin sau pe Heidegger salutându-ne în stil nazist. Ne-am fi aşteptat la altceva din partea lor. Am fi greşit însă, considerând, de exemplu, dacă Heidegger ar fi mult înainte de-a ajunge Hitler la putere, că trăind ar fi fost un antifascist ş.a.m.d. În cazul personalităţilor viitorul este contingent, chiar atunci când acestea sunt considerate de talia înţelepţilor. Şi mai ales atunci, căci înţelepţii, după Chrysippos, sunt mai presus ca regii, nefiind datori să dea socoteală nimănui. Poate tocmai de aceea se şi consideră că ei ar greşi cel mai mult. Numai că Chrysippos era stoic şi acest lucru necesită câteva explicaţii.

A trăi conform naturii înseamnă virtute, o virtute care are la bază o raţiune generală (logos) de a fi. Lipsa de virtute, la stoici, este tocmai ieşirea din condiţia naturală, care nu poate fi decât aparenţă, căci raţiunea de a fi este mereu aceeaşi. *Cineva*, de exemplu, orice ar face nu poate să devină *altcineva*. În pantaloni scurţi, plimbându-se prin Pădurea Neagră sau în uniformă brună, defilând prin Freiburg, Heidegger rămâne tot Heidegger. Numai că, din perspectiva stoicismului grec, nici una dintre cele două ipostaze nu ţine de natura acestuia şi, ca atare, nu sunt semne de manifestare ale virtuţii sale.

Apatia stoică este un semn al mulţumirii cu sine însuşi, cu propria sa natură, ca şi cu cea înconjurătoare. Plăcerea şi durerea sunt secundare şi nu trebuie să afecteze cu nimic liniştea înţeleptului, ca orice altă formă de posesiune sau de privaţiune. Important nu este să le vindeci, cum zicea abatele Galiani, ci să te obişnuieşti cu bolile tale, ca şi cu bucuriile tale, dacă ţi se oferă. Fericirea este însă independentă de acestea. Ea înseamnă virtute, conştiinţă supremă în cunoaşterea naturii, a raţiunii de a fi ceea ce este a lumii şi a insului, dar şi comportament corespunzător cu această virtute.

Apatia stoică a ridicat de la început o seamă de nedumeriri, atât în doctrina cât şi în conduita filosofilor stoici. Nedumeriri exprimabile printr-o serie întreagă de contradicţii, cărora Plutarh le-a dedicat chiar o carte, *Contradicţiile stoicilor*. Apatia absolută reprezintă în mod evident moartea, dar aceasta contravine virtuţii şi deci raţiunii de a fi. Nici nu se poate vorbi despre o raţiune de a nu fi. Dar a fi presupune a exista şi a întreţine această existenţă, ceea ce înseamnă acţiune, deci ceva contrar apatiei. Există, fireşte, soluţii relativiste atât în privinţa

Т. Л. Базулева

ЗАКОН БЕСКОНЕЧНОСТИ Н. КУЗАНСКОГО КАК ПРИНЦИП ПОЗНАНИЯ ДУХА

Проблема бесконечности — существует ли бесконечное, и если существует, то что собою представляет — относится к разряду вечных тем философии. Но, пожалуй, впервые не образно-ассоциативно, а на языке науки, преследующем точность и однозначность смысла, бесконечности заговорил Николай Кузанский, блестящий мыслитель XV в. Его подход к проблеме бесконечности одновременно и прост и оригинален, и чрезвычайно плодотворен. Ответ на вопрос, что такое бесконечность, Кузанский ищет по правилу «По свойствам узнаете его». Иначе говоря, узнать о бесконечном можно по тому, как оно себя проявляет. Бесконечное по своему смыслу противоположно конечному, и поэтому, если зафиксировать свойства конечного, а затем придать им отрицательное значение, то можно получить определения бесконечного. Кузанский осуществляет эту задачу, применив уникальный метод математического моделирования бесконечного с последующим переносом результатов этого моделирования на метафизические сущности. То, что удалось при этом сделать Кузанскому, до сих пор вызывает изумление и восхищает. Не претендуя на воспроизведение этого метода, остановимся на некоторых из его результатов.

Лишь в отношении конечных вещей и величин мы можем говорить о большем и меньшем, но бесконечное как неограниченное какими пределами, как, следовательно, то, у чего нет ни начала, ни конца, по своей природе не принадлежит к вещам, допускающим превышение и превышаемое. По этой причине бесконечное есть максимум, т. е. то, меньше чего ничего не может быть, и в то же время оно есть максимум, т. е. то, больше чего ничего не может быть. В бесконечном различие между минимумом и максимумом, между самым большим и самым маленьким отпадает. Напротив, бесконечное есть выражение их единства, их абсолютного тождества. Точно так же обстоит дело с любыми другими противоположностями, ибо для всякой определенности бесконечное есть и минимум, и максимум, и то, что заключено между минимумом и максимумом. Противоположности присущи лишь вещам, допускающим сравнение. Бесконечное поднимается бесконечно выше любой противоположности.

Прежде всего в бесконечном снимаются все пространственные различия: между верхом и низом, центром и периферией, между кривым и прямым. Бесконечная кривая линия есть линия прямая, и если это так, то в бесконечности отождествляются все геометрические формы. Бесконечная линия есть максимальный треугольник, круг, шар, и все то, что из них может быть образовано. Таким образом бесконечная линия актуально есть все то, что содержится в возможности конечной линии. Поскольку каждая часть бесконечной линии бесконечна, то одна пядь бесконечной линии есть бесконечность, точно такая же, как две пяди, и одна пядь бесконечности одновременно равняется двум пядям, трем пядям, четырем и т. д. В бесконечности все величины уравниваются: все они становятся равновеликими. То же самое происходит и со временем. Бесконечность как минимум времени, совпадающий с максимумом времени, есть вечность, в которой любая длительность времени есть также вечность. Ввиду этого тер

© Т. Л. Базулева, 1994.

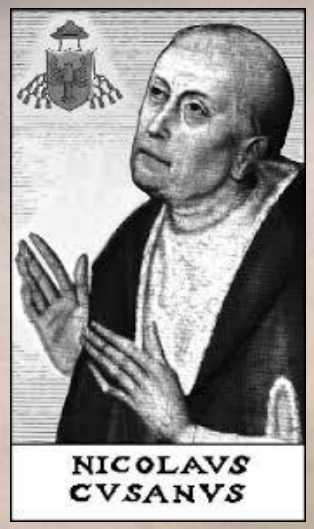

NICOLAUS CUSANUS (1401-1464)

Nicolaus Cusanus, numele latinizat al lui Nikolaus von Kues (Cusa), (1401-1464), a fost un învățat german, savant multilateral, filosof și teolog, jurist, astronom și matematician, considerat drept cea mai importantă personalitate în cultura europeană a secolului al XV-lea. El a fost un savant căruia nu îi era frică să vorbească şi să susţină teorii care nu erau deloc populare în acele vremuri.

http://www.lovendal.ro/wp52/nicolaus-cusanus-cardinalul-de-la-vatican

Cusanus nu numai că era împotriva curentului „la modă” în acele vremuri, care susţinea că Pământul se află situat în centrul Universului, dar a şi argumentat existența extratereștrilor. Deşi aceste opinii provocatoare ar fi fost supărătoare pentru Vatican, acest lucru nu-l opresc pe savant în a deveni cardinal catolic mai târziu.

Oficial, ideea existenţei vieţii extraterestre în Univers a devenit cunoscută în secolul al XX-lea ca teoria pluralităţii lumilor. Aşadar, Nicolaus Cusanus a fost un vizionar al timpurilor sale, având o vedere unică asupra vieții extraterestre. De exemplu, în cartea sa ,,De docta ignorantia”, de exemplu, el a arătat clar că există viață şi pe alte planete:

Viața, așa cum există pe Pământ sub formă de oameni, animale și plante, trebuie să se găsească şi în regiunile solare și stelare. Mai degrabă decât să credem că atât de multe stele și părți ale cerului sunt nelocuite și că acest pământ al nostru este singurul populat – și probabil cu ființe de tip inferior - vom presupune că în fiecare regiune există locuitori, diferiţi în natura lor şi având-şi originea în Dumnezeu, care este centrul și circumferința tuturor regiunilor stelare.

http://www.lovendal.ro/wp52/nicolaus-cusanus-cardinalul-de-la-vatican

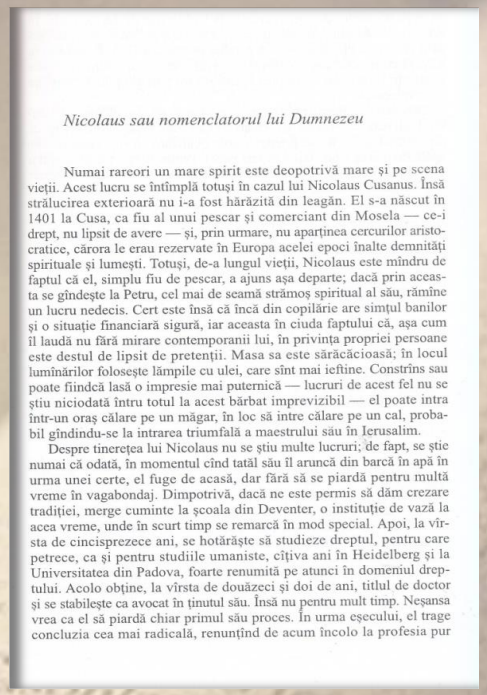

Nicolaus sau nomenclatorul lui Dumnezeu

Numai rareori un mare spirit este deopotrivă mare și pe scena vieții. Acest lucru se întîmplă totuși în cazul lui Nicolaus Cusanus. Însă strălucirea exterioară nu i-a fost hărăzită din leagăn. El s-a născut în 1401 la Cusa, ca fiu al unui pescar și comerciant din Mosela — ce-i drept, nu lipsit de avere — și, prin urmare, nu aparținea cercurilor aristocratice, cărora le erau rezervate în Europa acelei epoci înalte demnități spirituale și lumești. Totuși, de-a lungul vieții, Nicolaus este mîndru de faptul că el, simplu fiu de pescar, a ajuns așa departe; dacă prin aceasta se gîndește la Petru, cel mai de seamă strămoș spiritual al său, rămîne un lucru nedecis. Cert este însă că încă din copilărie are simțul banilor și o situație financiară sigură, iar aceasta în ciuda faptului că, așa cum îl laudă nu fără mirare contemporanii lui, în privința propriei persoane este destul de lipsit de pretenții. Masa sa este sărăcăcioasă; în locul lumînărilor folosește lămpile cu ulei, care sînt mai ieftine. Constrîns sau poate fiindcă lasă o impresie mai puternică — lucruri de acest fel nu se știu niciodată întru totul la acest bărbat imprevizibil — el poate intra într-un oraș călare pe un măgar, în loc să intre călare pe un cal, probabil gîndindu-se la intrarea triumfală a maestrului său în Ierusalim.

Despre tinerețea lui Nicolaus nu se știu multe lucruri; de fapt, se știe numai că odată, în momentul cînd tatăl său îl aruncă din barcă în apă în urma unei certe, el fuge de acasă, dar fără să se piardă pentru multă vreme în vagabondaj. Dimpotrivă, dacă ne este permis să dăm crezare tradiției, merge cuminte la școala din Deventer, o instituție de vază la acea vreme, unde în scurt timp se remarcă în mod special. Apoi, la vîrsta de cincisprezece ani, se hotărăște să studieze dreptul, pentru care petrece, ca și pentru studiile umaniste, cîțiva ani în Heidelberg și la Universitatea din Padova, foarte renumită pe atunci în domeniul dreptului. Acolo obține, la vîrsta de douăzeci și doi de ani, titlul de doctor și se stabilește ca avocat în ținutul său. Însă nu pentru mult timp. Neșansa vrea ca el să piardă chiar primul său proces. În urma eșecului, el trage concluzia cea mai radicală, renunțînd de acum încolo la profesia pur

Scrierile şi ideile de Nicolaus Cusanus nu au trecut neobservate. Ele au devenit sursă de inspirație pentru mai mulți astronomi și mari gânditori, cum ar fi Giordano Bruno sau Tomaso Campanella. Filozoful francez Rene Descartes îl cita pe Nicolaus ca pe un om religios care credea în pluralitatea lumilor.

http://www.lovendal.ro/wp52/nicolaus-cusanus-cardinalul-de-la-vatican

NICOLAUS CUSANUS
ÎN PUBLICAŢII PERIODICE

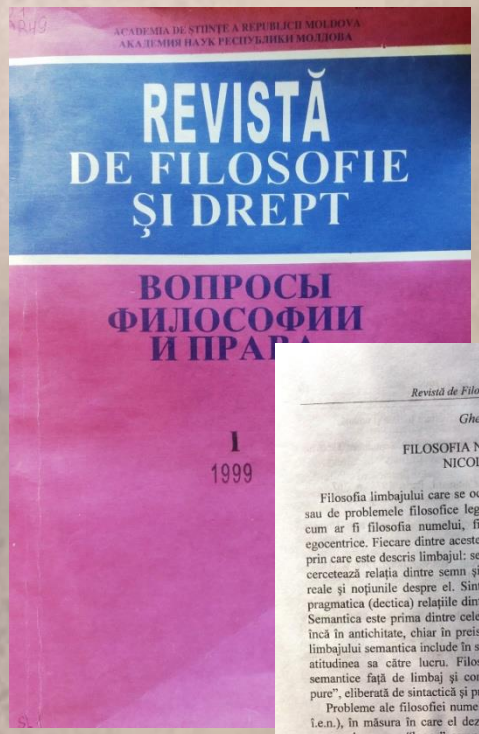

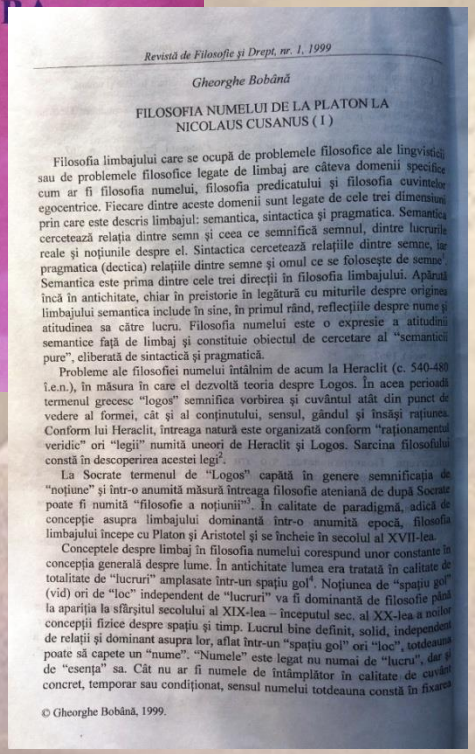

Revistă de Filosofie şi Drept, nr. 1, 1999

Gheorghe Bobână

FILOSOFIA NUMELUI DE LA PLATON LA NICOLAUS CUSANUS (I)

Filosofia limbajului care se ocupă de problemele filosofice ale lingvisticii sau de problemele filosofice legate de limbaj are câteva domenii specifice cum ar fi filosofia numelui, filosofia predicatului şi filosofia cuvintelor egocentrice. Fiecare dintre aceste domenii sunt legate de cele trei dimensiuni prin care este descris limbajul: semantica, sintactica şi pragmatica. Semantica cercetează relaţia dintre semn şi ceea ce semnifică semnul, dintre lucrurile reale şi noţiunile despre el. Sintactica cercetează relaţiile dintre semne, iar pragmatica (dectica) relaţiile dintre semne şi omul ce se foloseşte de semne. Semantica este prima dintre cele trei direcţii în filosofia limbajului. Apărută încă în antichitate, chiar în preistorie în legătură cu miturile despre originea limbajului semantica include în sine, în primul rând, reflecţiile despre nume şi atitudinea sa către lucru. Filosofia numelui este o expresie a atitudinii semantice faţă de limbaj şi constituie obiectul de cercetare al "semanticii pure", eliberată de sintactică şi pragmatică.

Probleme ale filosofiei numelui întâlnim de acum la Heraclit (c. 540-480 î.e.n.), în măsura în care el dezvoltă teoria despre Logos. În acea perioadă termenul grecesc "logos" semnifica vorbirea şi cuvântul atât din punct de vedere al formei, cât şi al conţinutului, sensul, gândul şi însăşi raţiunea. Conform lui Heraclit, întreaga natură este organizată conform "raţionamentul veridic" ori "legii" numită uneori de Heraclit şi Logos. Sarcina filosofului constă în descoperirea acestei legi[2].

La Socrate termenul de "Logos" capătă în genere semnificaţia de "noţiune" şi într-o anumită măsură întreaga filosofie ateniană de după Socrate poate fi numită "filosofie a noţiunii"[3]. În calitate de paradigmă, adică de concepţie asupra limbajului dominantă într-o anumită epocă, filosofia limbajului începe cu Platon şi Aristotel şi se încheie în secolul al XVII-lea.

Conceptele despre limbaj în filosofia numelui corespund unor constante în concepţia generală despre lume. În antichitate lumea era tratată în calitate de totalitate de "lucruri" amplasate într-un spaţiu gol[4]. Noţiunea de "spaţiu gol" (vid) ori de "loc" independent de "lucruri" va fi dominantă de filosofie până la apariţia la sfârşitul secolului al XIX-lea – începutul sec. al XX-lea a noilor concepţii fizice despre spaţiu şi timp. Lucrul bine definit, solid, independent de relaţii şi dominant asupra lor, aflat într-un "spaţiu gol" ori "loc", totdeauna poate să capete un "nume". "Numele" este legat nu numai de "lucru", dar şi de "esenţa" sa. Cât nu ar fi numele de întâmplător în calitate de cuvânt concret, temporar sau condiţional, sensul numelui totdeauna constă în fixarea

© Gheorghe Bobână, 1999.

«...DIN POLUL PLUS»

Anca MANOLESCU

Nicolaus Cusanus, un teoretician al convergenţei religioase

Punctul de convergenţă

CERCETĂTORII DESPRE FILOSOFI

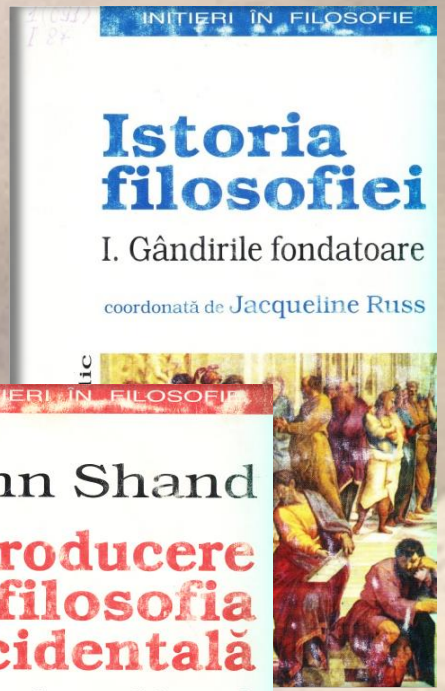

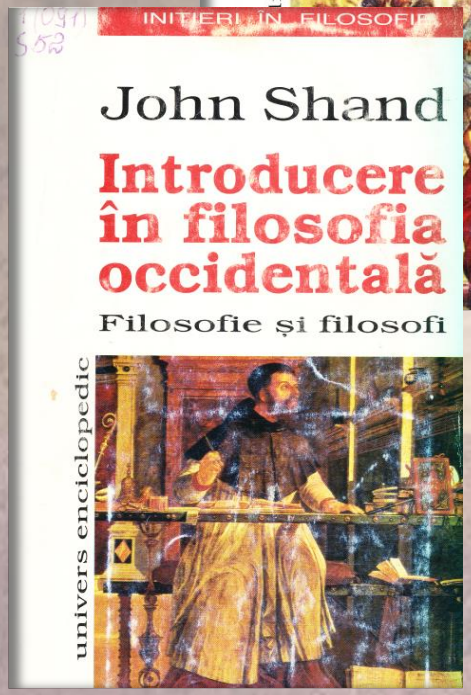

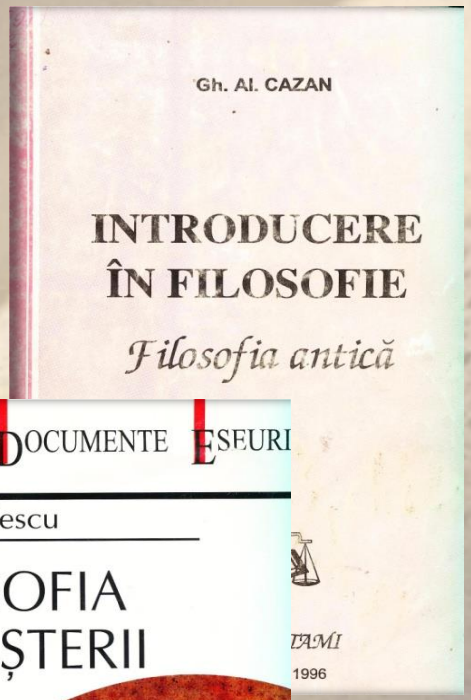

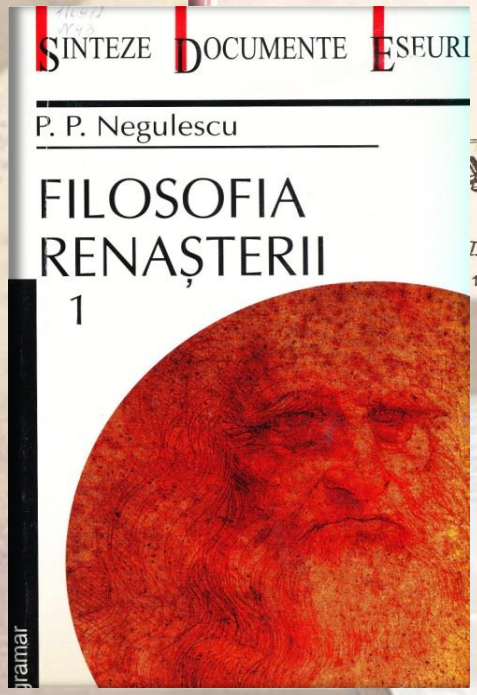

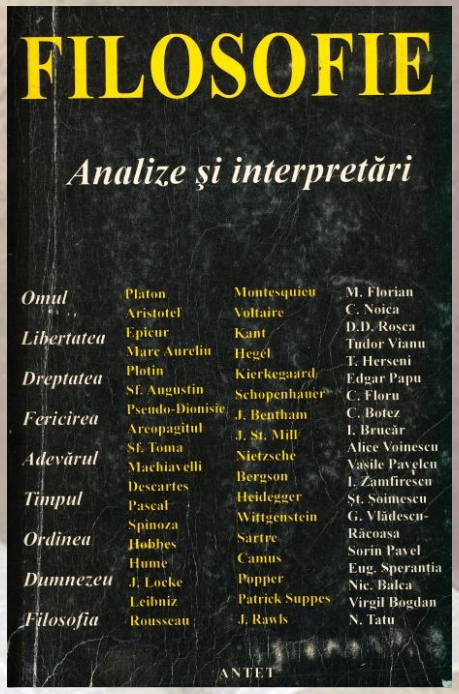

CH. VLĂDUȚESCU
FILOZOFIA ÎN ROMA ANTICĂ
N. BAGDASAR
VIRGIL BOGDAN
C. NARLY
ANTOLOGIE FILOSOFICĂ
filosofi străini
Editura Uniunii Scriitorilor
etos și logos
FILOSOFIE CONTEMPORANĂ
VASILE POP
ISTORIA FILOSOFIEI
- ÎN EXPUNERE CONCISĂ -
Editura Universității din Oradea
Oradea 2009

FILOSOFII CLASICI ÎN ENCICLOPEFDII, DICŢIONARE

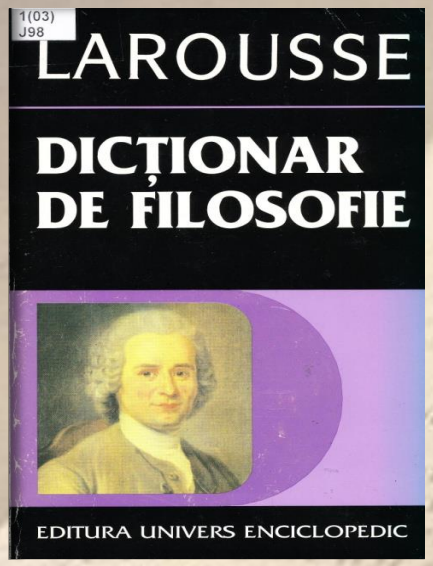

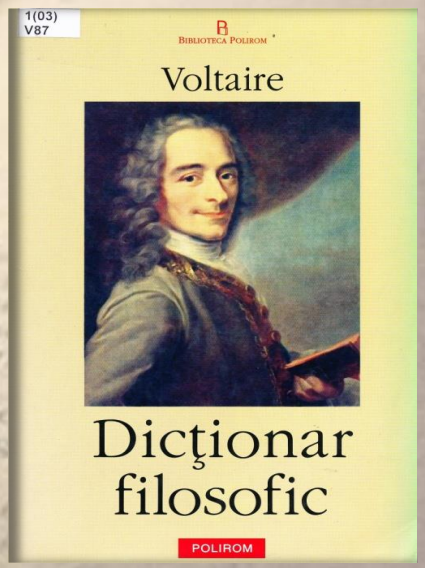

Nu există decât două filozofii mari: filozofia greacă şi filozofia idealismului german; filozofia fiinţei şi filozofia spiritului. Iar ce e interesant e că amândouă s-au născut în marginea devenirii. Refuzând devenirea, filozofia greacă a găsit fiinţa. Integrând-o, cea germană a găsit spiritul. Poate că prima şi ultima problemă a filozofiei e: curgerea, pierderea, viaţa.

Constantin Noica

http://subiecte.citatepedia.ro/despre.php?p=2&s=filozofie

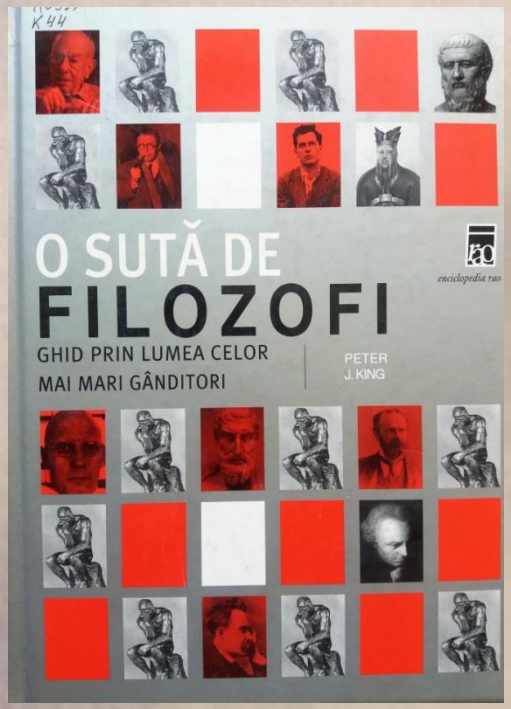
O SUTĂ DE
FILOZOFI
GHID PRIN LUMEA CELOR MAI MARI GÂNDITORI
PETER J. KING
enciclopedia rao

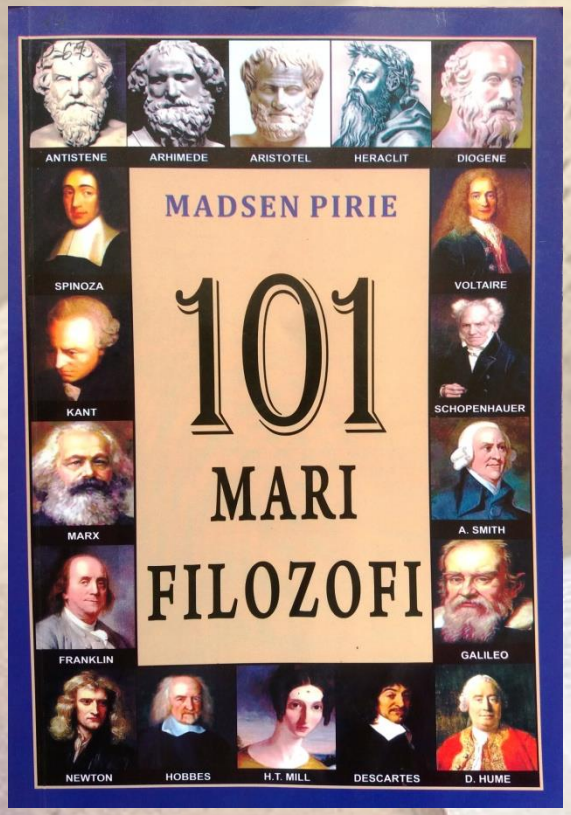
ANTISTENE
ARHIMEDE
ARISTOTEL
HERACLIT
DIOGENE
MADSEN PIRIE
101
MARI
FILOZOFI
SPINOZA
VOLTAIRE
KANT
SCHOPENHAUER
MARX
A. SMITH
FRANKLIN
GALILEO
NEWTON
HOBBES
H.T. MILL
DESCARTES
D. HUME

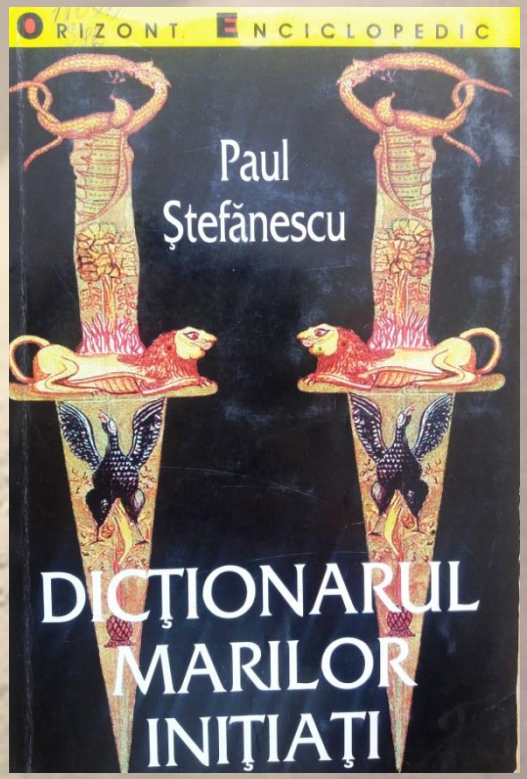
ORIZONT ENCICLOPEDIC
Paul
Ştefănescu
DICŢIONARUL
MARILOR
INIŢIAŢI

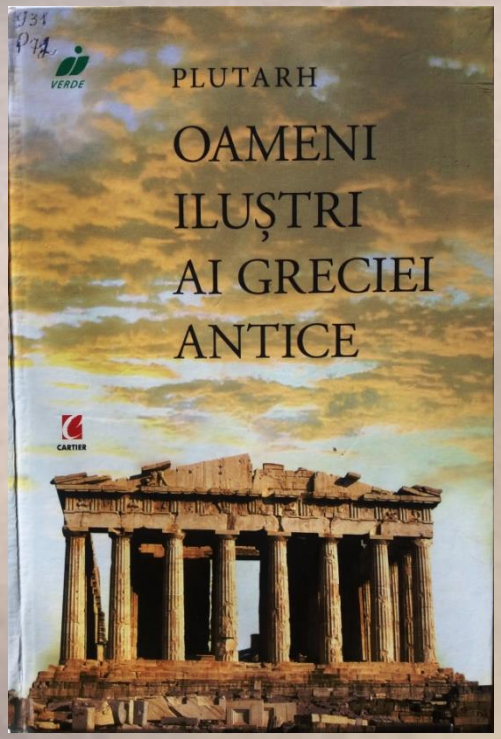
PLUTARH
OAMENI ILUȘTRI AI GRECIEI ANTICE
VERDE
CARTIER

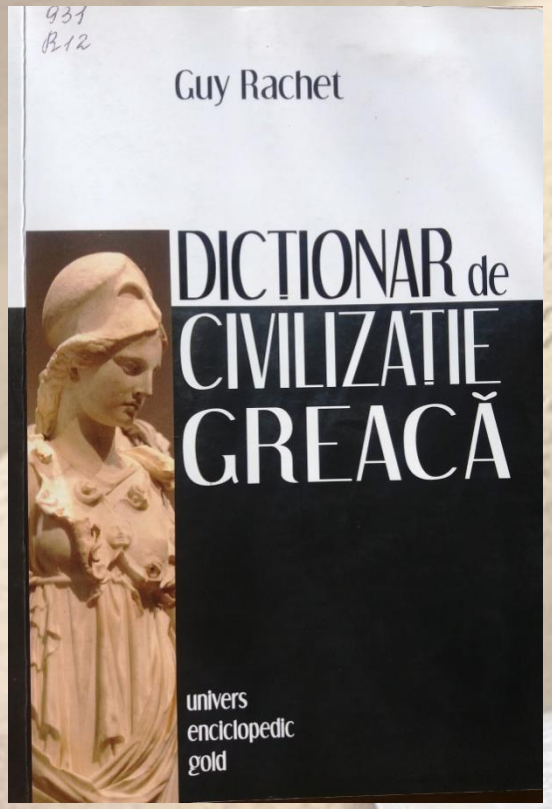
Guy Rachet
DICTIONAR de CIVILIZAȚIE GREACĂ
univers enciclopedic gold

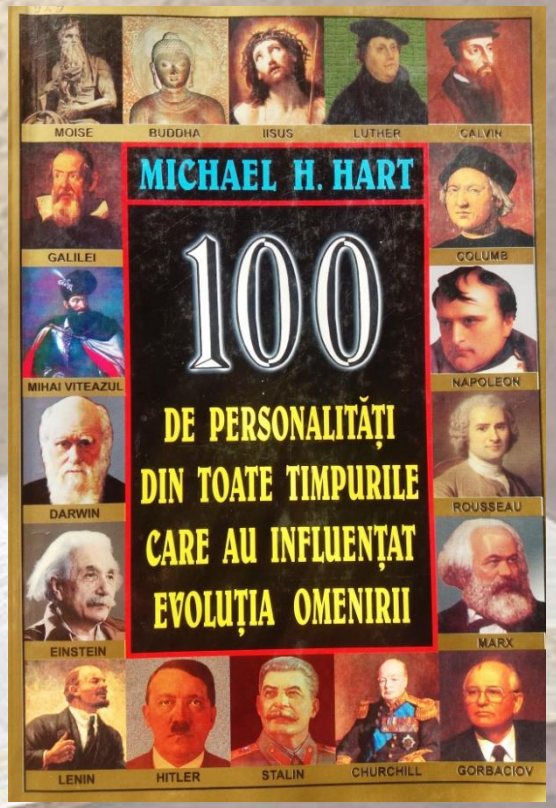
MICHAEL H. HART
100
DE PERSONALITĂȚI DIN TOATE TIMPURILE CARE AU INFLUENȚAT EVOLUȚIA OMENIRII
MOISE
BUDDHA
IISUS
LUTHER
CALVIN
GALILEI
COLUMB
MIHAI VITEAZUL
NAPOLEON
DARWIN
ROUSSEAU
EINSTEIN
MARX
LENIN
HITLER
STALIN
CHURCHILL
GORBACIOV

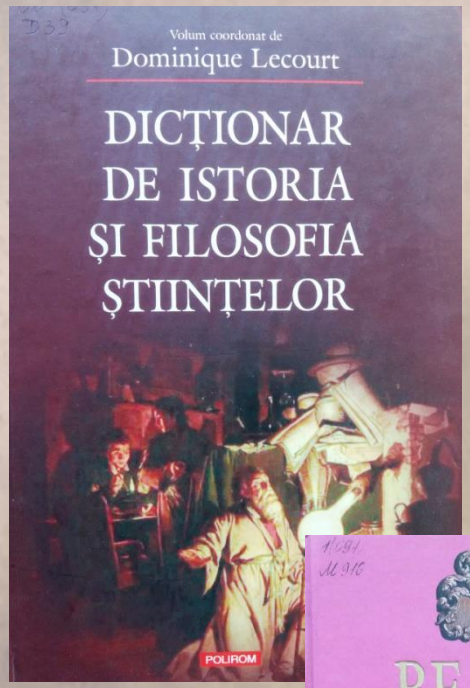
Volum coordonat de
Dominique Lecourt
DICȚIONAR
DE ISTORIA
ȘI FILOSOFIA
ȘTIINȚELOR
POLIROM

100
ВЕЛИКИХ
МЫСЛИТЕЛЕЙ

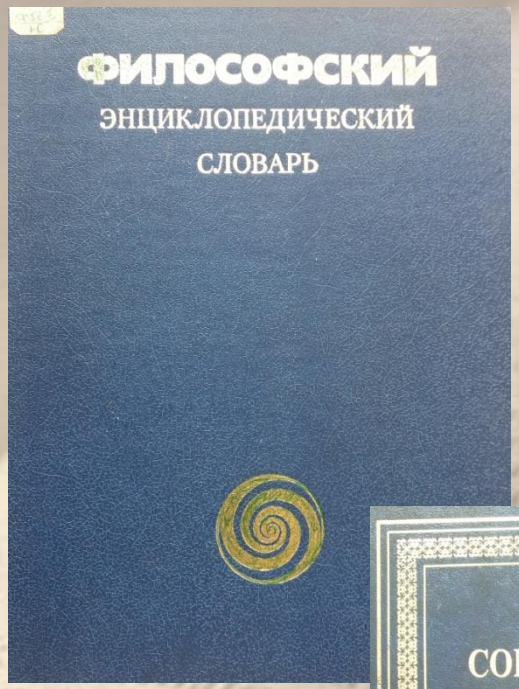
ФИЛОСОФСКИЙ
ЭНЦИКЛОПЕДИЧЕСКИЙ
СЛОВАРЬ

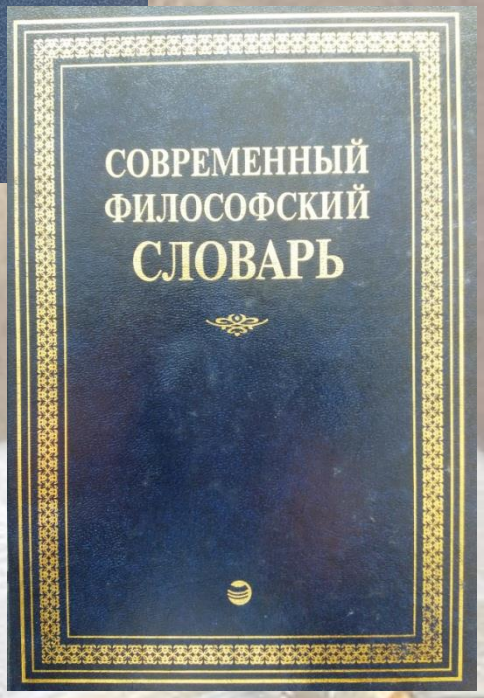
СОВРЕМЕННЫЙ
ФИЛОСОФСКИЙ
СЛОВАРЬ

ÎN BAZE DE DATE

http://libruniv.usarb.md/

http://search.ebscohost.com

DOAJ DIRECTORY OF OPEN ACCESS JOURNALS

https://doaj.org/

EU Bookshop

http://bookshop.europa.eu/ro/home/

http://link.springer.com/

EBSCO HOST

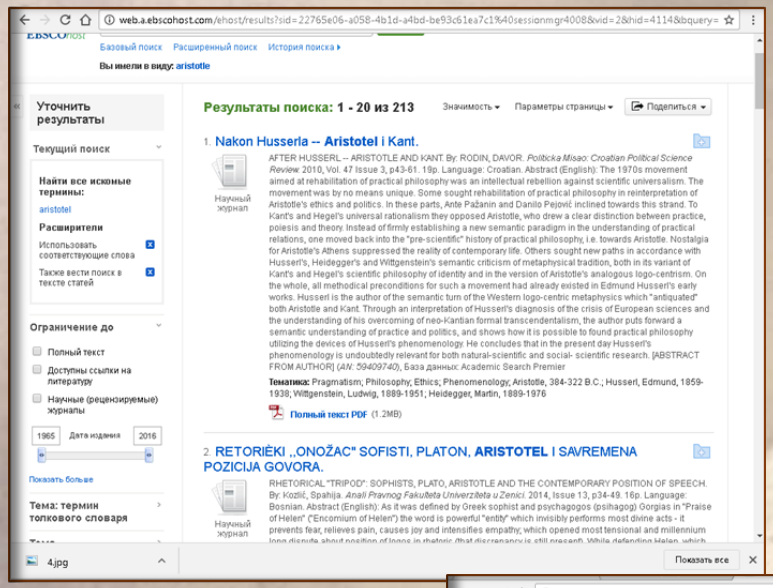
Базовый поиск
Расширенный поиск
История поиска
Вы имели в виду: aristotle
Уточнить результаты
Текущий поиск
Найти все искомые термины:
aristotel
Расширители
Использовать соответствующие слова
Также вести поиск в тексте статей
Ограничение до
Полный текст
Доступны ссылки на литературу
Научные (рецензируемые) журналы
1965
Дата издания
2016
Показать больше
Тема: термин толкового словаря
Результаты поиска: 1 - 20 из 213
Значимость
Параметры страницы
Поделиться
1. Nakon Husserla -- Aristotel i Kant.
AFTER HUSSERL -- ARISTOTLE AND KANT. By: RODIN, DAVOR. Politicka Misao: Croatian Political Science Review 2010, Vol. 47 Issue 3, p43-61. 19p. Language: Croatian. Abstract (English): The 1970s movement aimed at rehabilitation of practical philosophy was an intellectual rebellion against scientific universalism. The movement was by no means unique. Some sought rehabilitation of practical philosophy in reinterpretation of Aristotle's ethics and politics. In these parts, Ante Pažanin and Danilo Pejović inclined towards this strand. To Kant's and Hegel's universal rationalism they opposed Aristotle, who drew a clear distinction between practice, poiesis and theory. Instead of firmly establishing a new semantic paradigm in the understanding of practical relations, one moved back into the "pre-scientific" history of practical philosophy, i.e. towards Aristotle. Nostalgia for Aristotle's Athens suppressed the reality of contemporary life. Others sought new paths in accordance with Husserl's, Heidegger's and Wittgenstein's semantic criticism of metaphysical tradition, both in its variant of Kant's and Hegel's scientific philosophy of identity and in the version of Aristotle's analogous logo-centrism. On the whole, all methodical preconditions for such a movement had already existed in Edmund Husserl's early works. Husserl is the author of the semantic turn of the Western logo-centric metaphysics which "antiquated" both Aristotle and Kant. Through an interpretation of Husserl's diagnosis of the crisis of European sciences and the understanding of his overcoming of neo-Kantian formal transcendentalism, the author puts forward a semantic understanding of practice and politics, and shows how it is possible to found practical philosophy utilizing the devices of Husserl's phenomenology. He concludes that in the present day Husserl's phenomenology is undoubtedly relevant for both natural-scientific and social- scientific research. [ABSTRACT FROM AUTHOR] (AN: 59409740), База данных: Academic Search Premier
Тематика: Pragmatism; Philosophy; Ethics; Phenomenology; Aristotle, 384-322 B.C.; Husserl, Edmund, 1859-1938; Wittgenstein, Ludwig, 1889-1951; Heidegger, Martin, 1889-1976
Научный журнал
Полный текст PDF (1.2MB)
2. RETORIČKI „ONOŽAC" SOFISTI, PLATON, ARISTOTEL I SAVREMENA POZICIJA GOVORA.
RHETORICAL "TRIPOD": SOPHISTS, PLATO, ARISTOTLE AND THE CONTEMPORARY POSITION OF SPEECH. By: Kozlić, Spahija. Anali Pravnog Fakulteta Univerziteta u Zenici. 2014, Issue 13, p34-49. 16p. Language: Bosnian. Abstract (English): As it was defined by Greek sophist and psychagogos (psihagog) Gorgias in "Praise of Helen" ("Encomium of Helen") the word is powerful "entity" which invisibly performs most divine acts - it prevents fear, relieves pain, causes joy and intensifies empathy, which opened most tensional and millennium
Научный журнал
4.jpg
Показать все

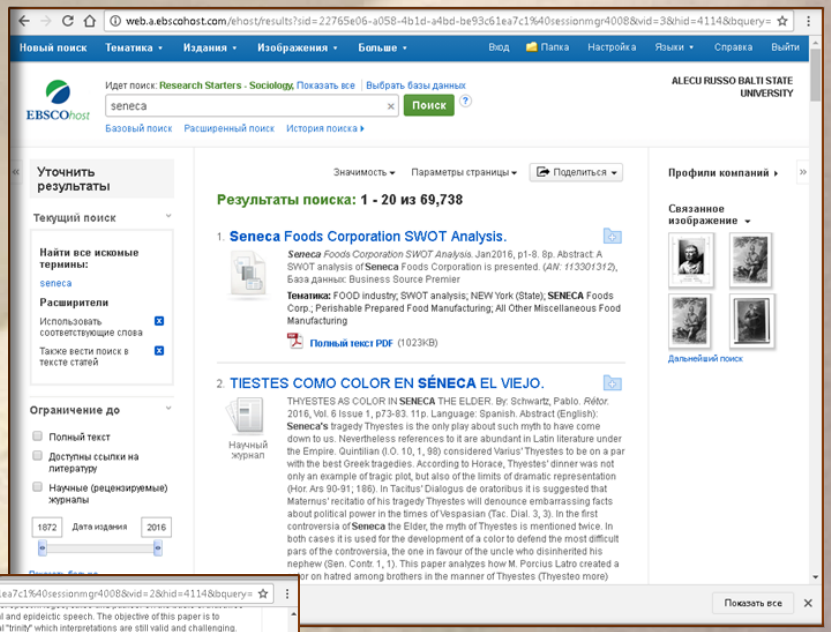
Новый поиск
Тематика
Издания
Изображения
Больше
Вход
Папка
Настройка
Языки
Справка
Выйти
Идет поиск: Research Starters - Sociology. Показать все | Выбрать базы данных
seneca
Поиск
Базовый поиск
Расширенный поиск
История поиска
ALECU RUSSO BALTI STATE UNIVERSITY
Уточнить результаты
Текущий поиск
Найти все искомые термины:
seneca
Расширители
Использовать соответствующие слова
Также вести поиск в тексте статей
Ограничение до
Полный текст
Доступны ссылки на литературу
Научные (рецензируемые) журналы
1872
Дата издания
2016
Значимость
Параметры страницы
Поделиться
Результаты поиска: 1 - 20 из 69,738
1. Seneca Foods Corporation SWOT Analysis.
Seneca Foods Corporation SWOT Analysis. Jan2016, p1-8. 8p. Abstract. A SWOT analysis of Seneca Foods Corporation is presented. (AN: 113301312), База данных: Business Source Premier
Тематика: FOOD industry; SWOT analysis; NEW York (State); SENECA Foods Corp.; Perishable Prepared Food Manufacturing; All Other Miscellaneous Food Manufacturing
Полный текст PDF (1023KB)
2. TIESTES COMO COLOR EN SÉNECA EL VIEJO.
THYESTES AS COLOR IN SENECA THE ELDER. By: Schwartz, Pablo. Rétor. 2016, Vol. 6 Issue 1, p73-83. 11p. Language: Spanish. Abstract (English): Seneca's tragedy Thyestes is the only play about such myth to have come down to us. Nevertheless references to it are abundant in Latin literature under the Empire. Quintilian (I.O. 10, 1, 98) considered Varius' Thyestes to be on a par with the best Greek tragedies. According to Horace, Thyestes' dinner was not only an example of tragic plot, but also of the limits of dramatic representation (Hor. Ars 90-91; 186). In Tacitus' Dialogus de oratoribus it is suggested that Maternus' recitatio of his tragedy Thyestes will denounce embarrassing facts about political power in the times of Vespasian (Tac. Dial. 3, 3). In the first controversia of Seneca the Elder, the myth of Thyestes is mentioned twice. In both cases it is used for the development of a color to defend the most difficult pars of the controversia, the one in favour of the uncle who disinherited his nephew (Sen. Contr. 1, 1). This paper analyzes how M. Porcius Latro created a color on hatred among brothers in the manner of Thyestes (Thyesteo more)
Научный журнал
Профили компаний
Связанное изображение
Дальнейший поиск
Показать все

Компания
Язык
География
Североамериканская система классификации отраслей / Промышленность
База данных
Все базы данных
Academic Search Premier (181)
Business Source Premier (15)
MasterFILE Premier (7)
Newspaper Source (5)
GreenFILE (3)
Показать больше
fold division Aristotle differentiated judicial, political and epideictic speech. The objective of this paper is to analyse rhetoric through the prism of philosophical "trinity" which interpretations are still valid and challenging. [ABSTRACT FROM AUTHOR] (AN: 99469534), База данных: Academic Search Premier
3. AER ENDOGEN VERSUS AER ATMOSFERIC ÎN VENTILAȚIA URECHII MEDII ARISTOTEL VERSUS JOSEPH GUICHARD DUVERNEY.
By: RĂDULESCU, MARIAN. Acta Medica Transilvanica. dec2013, Vol. 18 Issue 4, p144-148. 5p. Language: Romanian. Abstract (English): The purpose of this paper is to draw attention to the collective illusion otologists live first and then all who accept without reservation that the origin of the so-called «middle ear air» is from the ambient air and arrives here simply through the Eustachian tube (ET). The instrument used to achieve this goal is to analyze the concept of air and the analysis of experimental measurements published in the literature. The last shows that «air in the middle ear» is not at all similar to, in regard to its composition, atmospheric air, as it was expected to be, according to the current acceptance about the ET function. Instead, the composition of air middle ear is identical to that of mixed venous blood respiratory gases. Therefore, the latter are at the origin of gas in the Middle Ear (ME). In the final analysis, the middle ear gas mixture comes from the internal environment of the body. More precisely, they come from physically dissolved gases in total body water. This endogenous origin was intuited brilliantly and surprisingly by Aristotle of Stagira when he supposed the existence of endogenous air - aerus innatus - which exists per se (by itself) in the ear, isolated from exterior air and from external ear. Eustachian tube is just a valve through which gas masses pass in both directions with the aim of quickly equalising the pressure on both sides of the tympanic membrane. This valve enters in action only when the above mentioned pressures vary in the opposite directions with a speed which overcomes the processes speed which are the real base of ME ventilation. [ABSTRACT FROM AUTHOR] (AN: 92741639), База данных: Academic Search Premier
Тематика: Otologists; Eustachian tube; Middle ear; Venous pressure; Tympanic membrane
Научный журнал
4. Conceptul de frumos la Socrate, Platon şi Aristotel.
The Concept of Beautiful by Socrates, Plato and Aristotle. By: Cuceu, Codruța Liana. Yearbook of George Barițiu Institute of History in Cluj-Napoca, Series Humanistica. 2014, Vol. 12, p449-451. 3p. Language: Romanian. (AN: 111990897), База данных: Academic Search Premier
Научный журнал
5. APARIȚIA CONCEPTELOR DE LIBERTATE ŞI SIGURANȚĂ ÎN GÂNDIREA FILOSOFICĂ ŞI POLITICĂ A ANTICHITĂȚII. SOFIŞTII. PLATON. ARISTOTEL.
By: Costina Gherghe, Anca. Yearbook of George Barițiu Institute of History in Cluj-Napoca, Series Humanistica. 2012, Vol. 10, p299-306. 8p. Language: French. Abstract: The freedom and safety concepts are almost alien to the period that preceded the appearance of antique Greece. Throught the three historical stages of the creation
Показать все

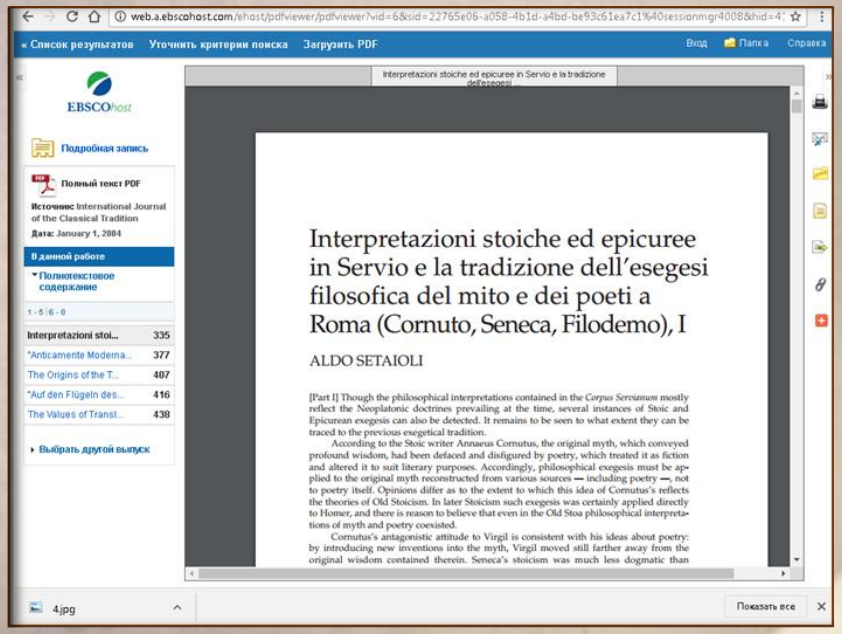
« Список результатов
Уточнить критерии поиска
Загрузить PDF
Вход
Папка
Справка
EBSCOhost
Подробная запись
Полный текст PDF
Источник: International Journal of the Classical Tradition
Дата: January 1, 2004
В данной работе
Полнотекстовое содержание
Interpretazioni stoiche ed epicuree in Servio e la tradizione dell'esegesi
Interpretazioni stoi... 335
"Anticamente Moderna... 377
The Origins of the T... 407
"Auf den Flügeln des... 416
The Values of Transl... 438
Выбрать другой выпуск
Interpretazioni stoiche ed epicuree in Servio e la tradizione dell'esegesi filosofica del mito e dei poeti a Roma (Cornuto, Seneca, Filodemo), I
ALDO SETAIOLI
4.jpg
Показать все

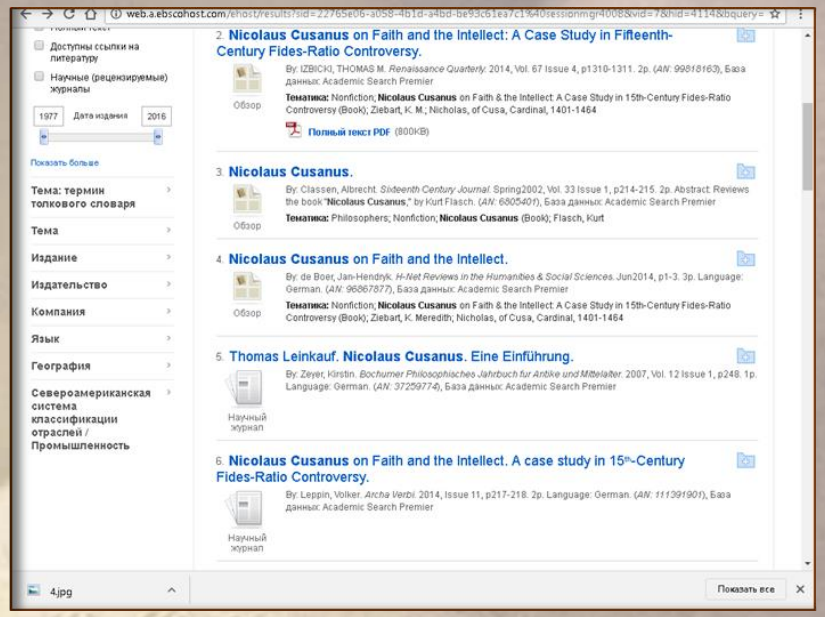
Доступны ссылки на литературу
Научные (рецензируемые) журналы
1977
Дата издания
2016
Показать больше
Тема: термин толкового словаря
Тема
Издание
Издательство
Компания
Язык
География
Североамериканская система классификации отраслей / Промышленность
2. Nicolaus Cusanus on Faith and the Intellect: A Case Study in Fifteenth-Century Fides-Ratio Controversy.
Обзор
Тематика: Nonfiction; Nicolaus Cusanus on Faith & the Intellect: A Case Study in 15th-Century Fides-Ratio Controversy (Book); Ziebart, K. M.; Nicholas, of Cusa, Cardinal, 1401-1464
Полный текст PDF (800KB)
3. Nicolaus Cusanus.
Обзор
Тематика: Philosophers; Nonfiction; Nicolaus Cusanus (Book); Flasch, Kurt
4. Nicolaus Cusanus on Faith and the Intellect.
Обзор
Тематика: Nonfiction; Nicolaus Cusanus on Faith & the Intellect: A Case Study in 15th-Century Fides-Ratio Controversy (Book); Ziebart, K. Meredith; Nicholas, of Cusa, Cardinal, 1401-1464
5. Thomas Leinkauf. Nicolaus Cusanus. Eine Einführung.
Научный журнал
6. Nicolaus Cusanus on Faith and the Intellect. A case study in 15th-Century Fides-Ratio Controversy.
Научный журнал
4.jpg
Показать все

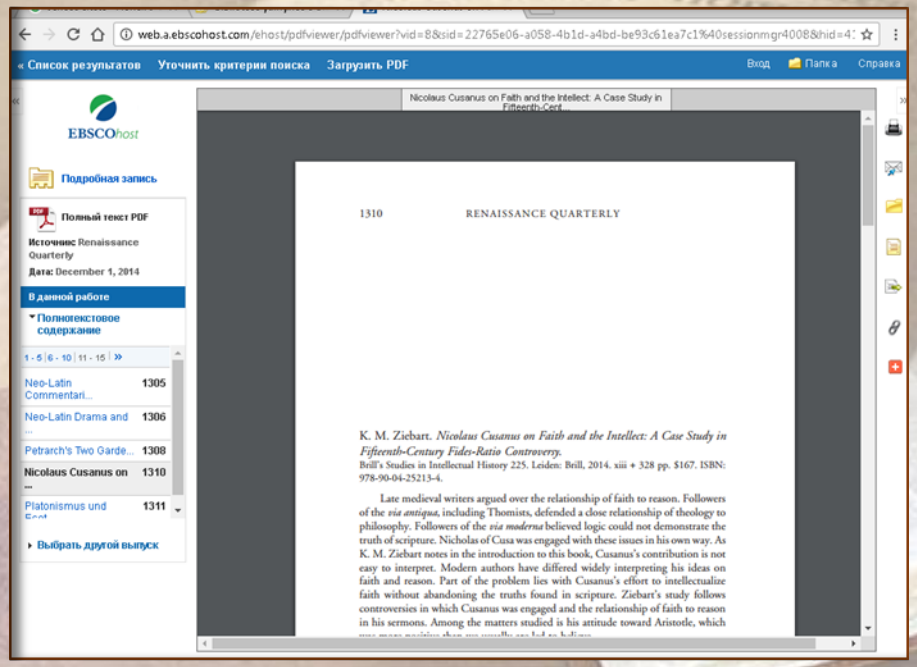
« Список результатов
Уточнить критерии поиска
Загрузить PDF
Вход
Папка
Справка
EBSCOhost
Подробная запись
Полный текст PDF
Источник: Renaissance Quarterly
Дата: December 1, 2014
В данной работе
Полнотекстовое содержание
Neo-Latin Commentari... 1305
Neo-Latin Drama and ... 1306
Petrarch's Two Garde... 1308
Nicolaus Cusanus on ... 1310
Platonismus und ... 1311
Выбрать другой выпуск
1310 RENAISSANCE QUARTERLY
K. M. Ziebart. Nicolaus Cusanus on Faith and the Intellect: A Case Study in Fifteenth-Century Fides-Ratio Controversy.
Brill's Studies in Intellectual History 225. Leiden: Brill, 2014. xiii + 328 pp. $167. ISBN: 978-90-04-25213-4.
Late medieval writers argued over the relationship of faith to reason. Followers of the via antiqua, including Thomists, defended a close relationship of theology to philosophy. Followers of the via moderna believed logic could not demonstrate the truth of scripture. Nicholas of Cusa was engaged with these issues in his own way. As K. M. Ziebart notes in the introduction to this book, Cusanus's contribution is not easy to interpret. Modern authors have differed widely interpreting his ideas on faith and reason. Part of the problem lies with Cusanus's effort to intellectualize faith without abandoning the truths found in scripture. Ziebart's study follows controversies in which Cusanus was engaged and the relationship of faith to reason in his sermons. Among the matters studied is his attitude toward Aristotle, which

DOAJ

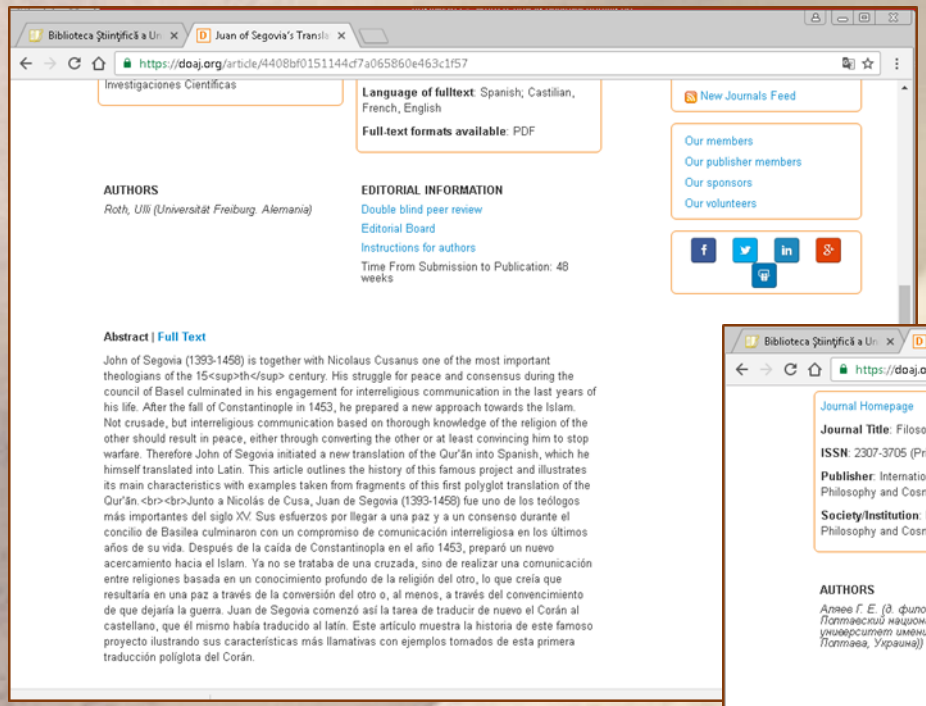
Biblioteca Ştiinţifică a Un
Juan of Segovia's Transla
https://doaj.org/article/4408bf0151144cf7a065860e463c1f57
Investigaciones Científicas
Language of fulltext: Spanish; Castilian, French, English
Full-text formats available: PDF
New Journals Feed
Our members
Our publisher members
Our sponsors
Our volunteers
AUTHORS
Roth, Ulli (Universität Freiburg. Alemania)
EDITORIAL INFORMATION
Double blind peer review
Editorial Board
Instructions for authors
Time From Submission to Publication: 48 weeks
Abstract | Full Text
John of Segovia (1393-1458) is together with Nicolaus Cusanus one of the most important theologians of the 15th century. His struggle for peace and consensus during the council of Basel culminated in his engagement for interreligious communication in the last years of his life. After the fall of Constantinople in 1453, he prepared a new approach towards the Islam. Not crusade, but interreligious communication based on thorough knowledge of the religion of the other should result in peace, either through converting the other or at least convincing him to stop warfare. Therefore John of Segovia initiated a new translation of the Qur'ān into Spanish, which he himself translated into Latin. This article outlines the history of this famous project and illustrates its main characteristics with examples taken from fragments of this first polyglot translation of the Qur'ān.

Junto a Nicolás de Cusa, Juan de Segovia (1393-1458) fue uno de los teólogos más importantes del siglo XV. Sus esfuerzos por llegar a una paz y a un consenso durante el concilio de Basilea culminaron con un compromiso de comunicación interreligiosa en los últimos años de su vida. Después de la caída de Constantinopla en el año 1453, preparó un nuevo acercamiento hacia el Islam. Ya no se trataba de una cruzada, sino de realizar una comunicación entre religiones basada en un conocimiento profundo de la religión del otro, lo que creía que resultaría en una paz a través de la conversión del otro o, al menos, a través del convencimiento de que dejaría la guerra. Juan de Segovia comenzó así la tarea de traducir de nuevo el Corán al castellano, que él mismo había traducido al latín. Este artículo muestra la historia de este famoso proyecto ilustrando sus características más llamativas con ejemplos tomados de esta primera traducción políglota del Corán.

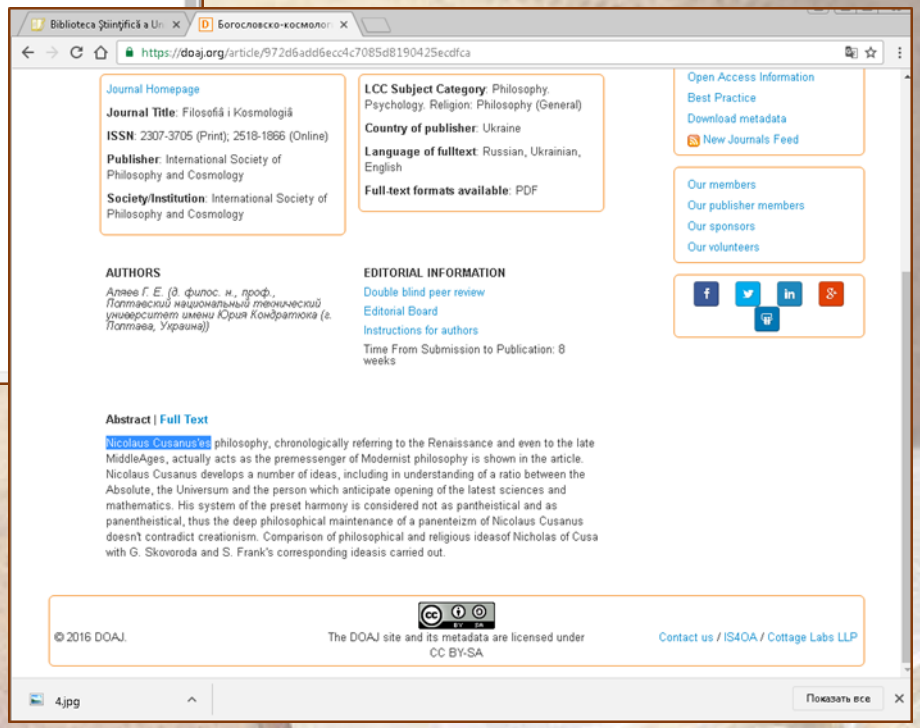
Biblioteca Ştiinţifică a Un
Богословско-космолог
https://doaj.org/article/972d6add6ecc4c7085d8190425ecdfca
Journal Homepage
Journal Title: Filosofiâ i Kosmologiâ
ISSN: 2307-3705 (Print); 2518-1866 (Online)
Publisher: International Society of Philosophy and Cosmology
Society/Institution: International Society of Philosophy and Cosmology
LCC Subject Category: Philosophy. Psychology. Religion: Philosophy (General)
Country of publisher: Ukraine
Language of fulltext: Russian, Ukrainian, English
Full-text formats available: PDF
Open Access Information
Best Practice
Download metadata
New Journals Feed
Our members
Our publisher members
Our sponsors
Our volunteers
AUTHORS
Алаев Г. Е. (д. филос. н., проф., Полтавский национальный технический университет имени Юрия Кондратюка (г. Полтава, Украина))
EDITORIAL INFORMATION
Double blind peer review
Editorial Board
Instructions for authors
Time From Submission to Publication: 8 weeks
Abstract | Full Text
Nicolaus Cusanus'es philosophy, chronologically referring to the Renaissance and even to the late MiddleAges, actually acts as the premessenger of Modernist philosophy is shown in the article. Nicolaus Cusanus develops a number of ideas, including in understanding of a ratio between the Absolute, the Universum and the person which anticipate opening of the latest sciences and mathematics. His system of the preset harmony is considered not as pantheistical and as panentheistical, thus the deep philosophical maintenance of a panenteizm of Nicolaus Cusanus doesn't contradict creationism. Comparison of philosophical and religious ideasof Nicholas of Cusa with G. Skovoroda and S. Frank's corresponding ideasis carried out.
© 2016 DOAJ.
The DOAJ site and its metadata are licensed under CC BY-SA
Contact us / IS4OA / Cottage Labs LLP
4.jpg
Показать все

SpringerLink

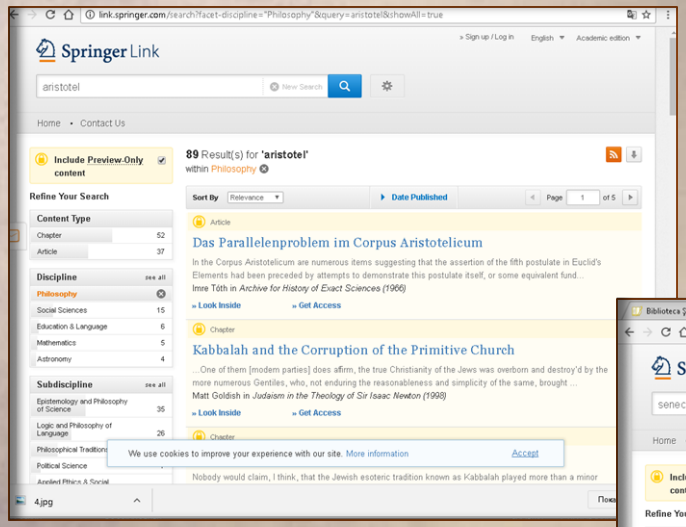

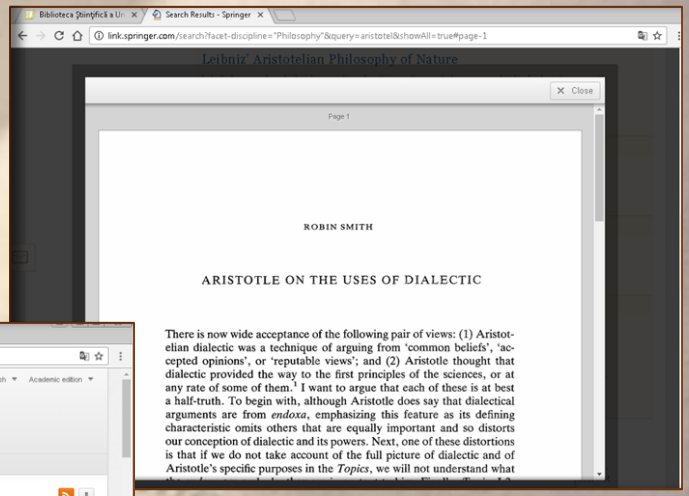

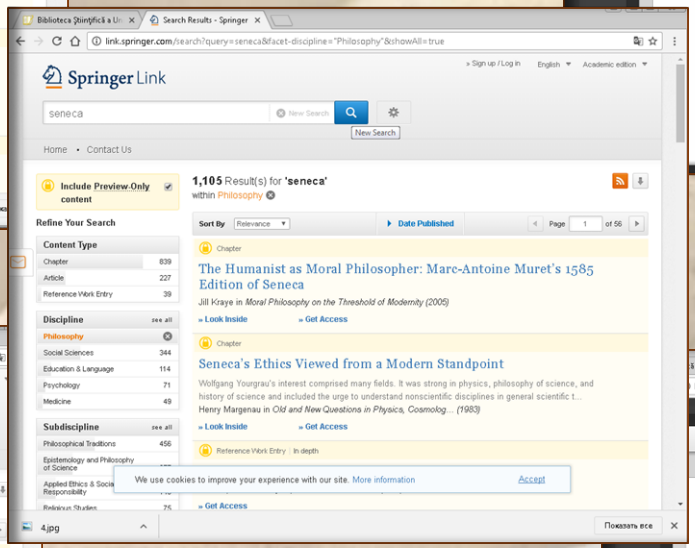

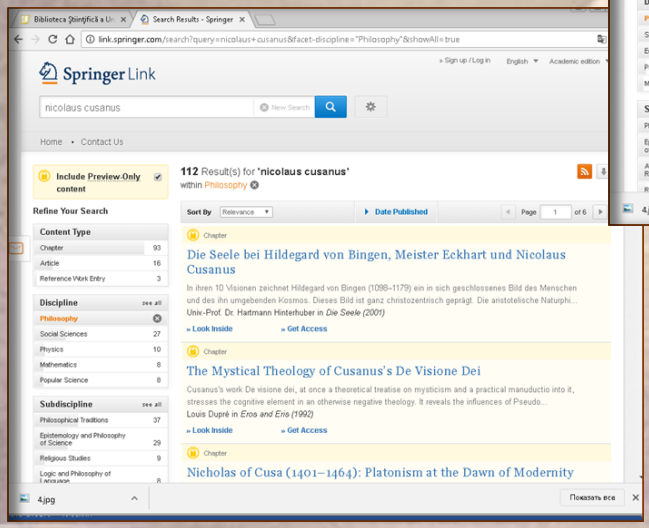

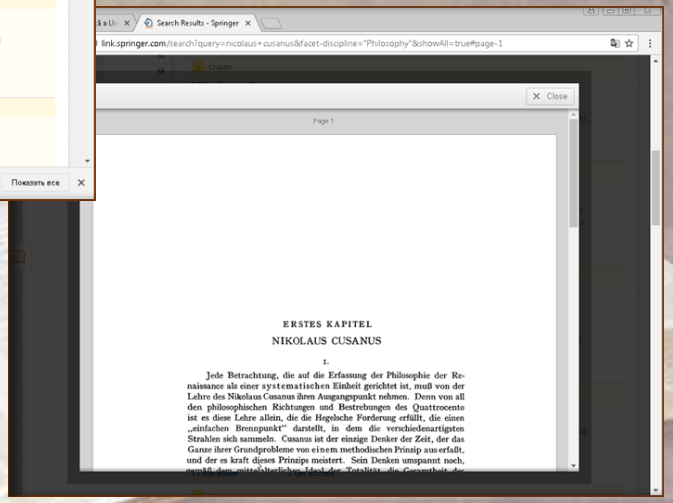

REFERINŢE ELECTRONICE:

- Colecţiile Bibliotecii Ştiinţifice http://tinread.usb.md:888/tinread /tinread
- http://81.180.66.9:1701/primo_library/libweb/action/search.do?mode=Basic&vid=373SUO_V1&tab=usarb
- http://filosofie.unibuc.ro/
- http://inbors.com/20-citate-despre-viata-si-informatii-despre-aristotel/#ixzz4QGdRoK1S
- http://www.radiounirea.ro/cele-24-de-citate-despre-prietenie-iertare-si-viata-ale-lui-aristotel
- http://www.lovendal.ro/wp52/nicolaus-cusanus-cardinalul-de-la-vatican
- http://izvoaredefilosofie.blogspot.md/
- http://www.lovendal.ro/wp52/nicolaus-cusanus-cardinalul-de-la-vatican

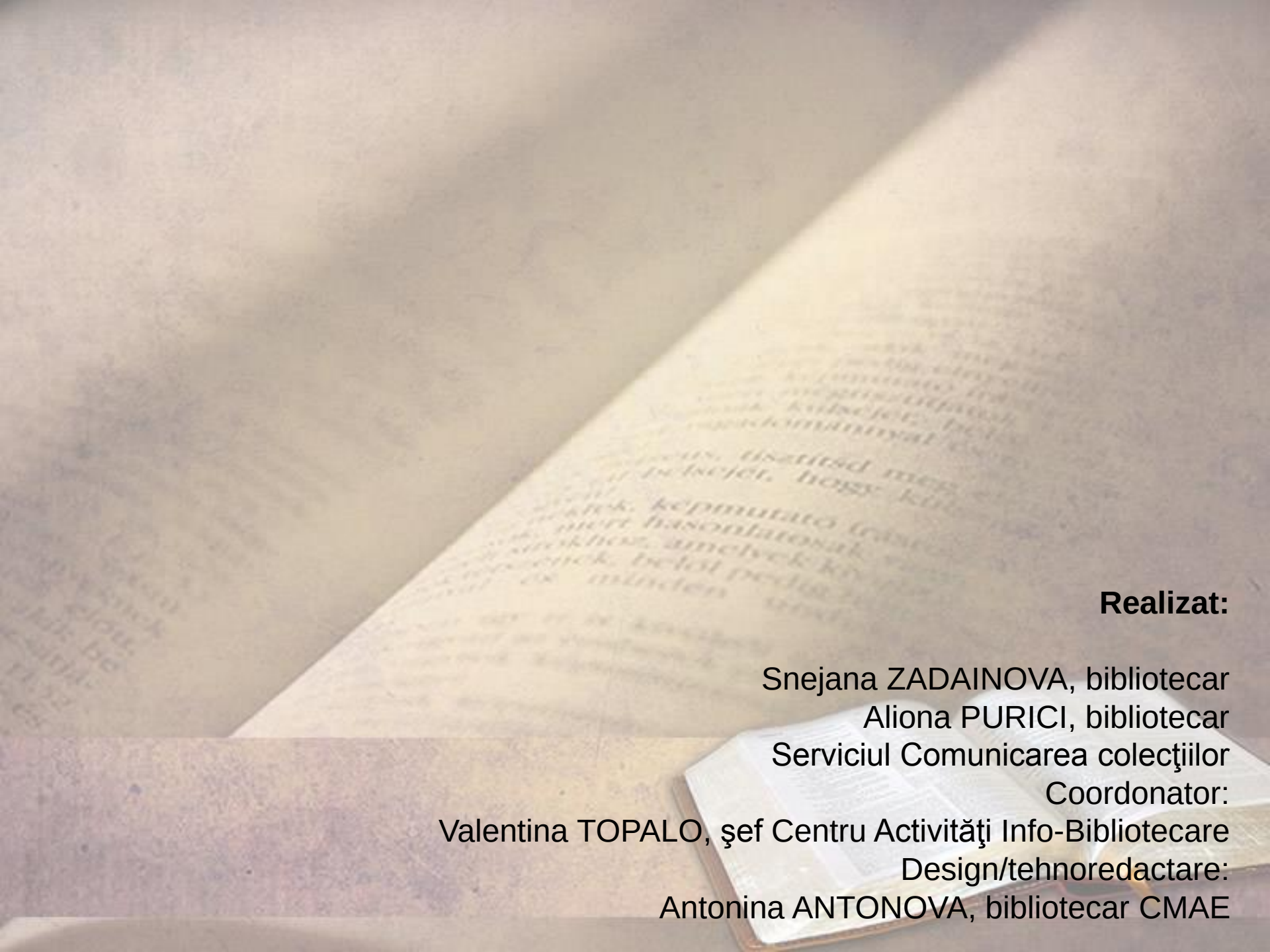

Realizat:

Snejana ZADAINOVA, bibliotecar
Aliona PURICI, bibliotecar
Serviciul Comunicarea colecţiilor
Coordonator:
Valentina TOPALO, şef Centru Activităţi Info-Bibliotecare
Design/tehnoredactare:
Antonina ANTONOVA, bibliotecar CMAE